

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

BAKALÁŘSKÉ KOMBINOVANÉ STUDIUM

2016-2017

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Milan Král

**Dopravní přestupky proti bezpečnosti a plynulosti provozu na
pozemních komunikacích**

Praha 2017

Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. Jana Neusarová Ph.D.

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

BACHELOR COMBINED (PART TIME) STUDIES

2016-2017

BACHELOR THESIS

Milan Král

**The traffic offences against the ground roads safety and
traffic flow continuity**

Prague 2017

The Bachelor Thesis Work Supervisor:

Mgr. Jana Neusarová Ph.D.

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne 31.01.2017

Milan Král

vlastnoruční podpis

Poděkování

Děkuji vedoucímu práce Mgr. Janě Neusarové Ph.D. za její činnost při vedení práce, její připomínky a návrhy k předmětu a formátu práce.

Za projevenou podporu při psaní této práce paní Ing. Mileně Šikýřové Mestlové, vedoucí oddělení vnitřních věcí, přestupků a dopravně správních agend Magistrátu města Děčín.

Anotace

Předmět bakalářské práce je zaměřen na popis a orientaci v problematice přestupkového řízení a následně konkrétních dopravních přestupků proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích tak, aby byla snadno srozumitelná pro tu část veřejnosti, která o předmětnou oblast projevuje zájem. Mohla by tedy plnit i úlohu osvětovou. Práce je teoreticky zaměřená a koncipována jako přehledová, použitou metodou je interpretace právních textů, rozbor judikatury, popis procesu řízení o přestupcích.

Klíčová slova

Bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích, bodový systém, přestupek, správní řízení, trestný čin.

Annotation

The subject of the bachelor's thesis is focused on a description and an orientation in the area of the offence proceedings and also the specific traffic offences against the safety and traffic flow continuity on the ground roads, so that it can be easily understandable for public. It could also possibly serve for a purpose of raising the public awareness for those individuals who are interested in this topic. The bachelor's thesis is theoretically focused and designed as a summarizing one. The following methods are used: an interpretation of the legal texts, analysis of the practice of the court, a description of the offence proceedings process.

Keywords

The ground roads safety and traffic flow continuity, point system, offence, administrative decision, criminal act

ÚVOD.....	9
Cíl práce a její struktura.....	10
1 BEZPEČNOST A PLYNULOST PROVOZU NA POZEMNÍCH KOMUNIKACÍCH.....	12
1.1 Bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.....	12
1.2 Plynulost provozu na pozemních komunikacích	12
1.3 Právní regulace v rámci bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích	13
1.3.1 Zákon o bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích.....	13
1.3.2 Zákon o silničním provozu	13
1.3.3 Zákon o obecní policii.....	15
1.3.4 Zákon o silniční dopravě.....	16
1.3.5 Stavební zákon	16
2 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ.....	18
2.1 Správní delikt.....	18
2.2 Přestupek.....	19
2.3 Správní řízení.....	23
2.4 Trestný čin	24
2.4.1 Trestný čin v souvislosti s provozem vozidla na pozemních komunikacích	24
3 SOUČASNÁ PRÁVNÍ ÚPRAVA ŘÍZENÍ O PŘESTUPCÍCH – PROCES ŘÍZENÍ V 1. STUPNI.....	25
3.1 Obecná východiska	25
3.2 Příslušnost.....	26
3.3 Účastníci řízení a obviněný z přestupku	27
3.4 Zahájení řízení	28
3.5 Průběh řízení	28
3.6 Rozhodnutí.....	29
3.7 Přezkoumávání rozhodnutí	30
4 PŘESTUPKY PROTI BEZPEČNOSTI A PLYNULOSTI PROVOZU NA POZEMNÍCH KOMUNIKACÍCH.....	33
4.1 Technické nedostatky vozidla.....	34
4.2 Požití návykových látek.....	36

4.3	Stav vylučující způsobilost	38
4.4	Odmítnutí podrobení se vyšetření	38
4.5	Nedostatky v řidičském oprávnění	39
4.6	Porušení bezpečnostních opatření	40
4.7	Porušení omezení jízdy	42
4.8	Způsobení dopravní nehody	42
4.9	Porušení povinností účastníků dopravní nehody	43
4.10	Použití antiradaru	43
4.11	Porušení jiných povinností	44
4.12	Přestupek provozovatele vozidla	45
4.13	Přestupky učitelů autoškol	45
4.14	Nepodrobení se dopravně psychologickému vyšetření	46
4.15	Neodevzdání řidičského průkazu	47
5	ŘÍZENÍ SOUVISEJÍCÍ	47
5.1	Bodové hodnocení porušení povinností stanovených zákonem	47
5.1.1	Nejčastěji bodované přestupky	49
5.2	Zabránění v jízdě a zadržení řidičského průkazu	50
	ZÁVĚR	52
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	54
	SEZNAM TABULEK	59
	SEZNAM PŘÍLOH	60

ÚVOD

Dnes bychom si již těžko dokázali představit život bez dopravních prostředků. Tím nejdůležitějším dopravním prostředkem ve světě, ve kterém žijeme, se stal osobní automobil, ale neméně používané jsou i ostatní dopravní prostředky, které zasahují do všech oblastí našeho života za účelem přepravy osob, věcí nebo zvířat. S rozvojem dopravy a zvyšujícím se počtem dopravních prostředků na pozemních komunikacích jsou spojeni řidiči těchto vozidel a narůstá potřeba upravit pravidla pro provoz dopravních prostředků na komunikacích tak, aby docházelo k co nejmenším následkům pro ostatní účastníky silničního provozu. Ministerstvo dopravy vytvořilo národní strategii bezpečnosti silničního provozu na léta 2011 až 2020, která vytyčuje cíle, principy a opatření, které budou směřovat ke snížení nehodovosti na pozemních komunikacích v České republice. „*Hlavním cílem je snížit do roku 2020 počet usmrcených v silničním provozu na úroveň průměru evropských zemí a současně oproti roku 2009 snížit o 40 % počet těžce zraněných osob*“¹. Podmínky provozu na pozemních komunikacích a provoz samotný je upraven zákony. Za porušování ustanovení, která se v těchto zvláštních zákonech nacházejí, jsou pak stanoveny sankce, které by měly za prvé všechny účastníky v silničním provozu odradit od porušování těchto pravidel, v řadě druhé pak potrestat tyto osoby za již spáchaný přestupek nebo trestný čin, protože ať chceme, či nechceme, vždy budou s bezpečností provozu na pozemních komunikacích spojeni také nebezpeční řidiči, kteří ostatní budou nejen ohrožovat, ale v jednom okamžiku jsou schopni vzít vše, co je nám blízké a drahé. V současné moderní civilizaci však nemůžeme tyto řidiče zcela vyloučit z účasti provozu vozidel na pozemních komunikacích, a proto je nutné se snažit a usilovat o co největší eliminaci vlivu takovýchto řidičů. Z tohoto důvodu jsou na všechny, kteří chtějí provozovat vozidlo na komunikacích kladeny poměrně vysoké nároky. Cílem je tedy snížení agresivního chování řidičů a zvýšení bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích. Z tohoto důvodu tedy došlo k posílení kompetence jednotlivých orgánů, které dohlížejí na dodržování pravidel provozu na pozemních

---

¹NSBSP 2011 2020 MDCR.CZ: BESIP [online]. 2012 [cit. 2016-12-01]. Dostupné z: <http://www.ibesip.cz/cz/strategie/narodni-strategie-bezpecnosti-silnicniho-provozu/nsbsp-2011-2020>

komunikacích (Policie ČR, obecní policie), ale došlo i k zpřísnění postihů za porušení ustanovení zákona a to vyřízením v blokovém řízení na místě spáchání přestupku, popřípadě ve správním řízení. Vzhledem k tomu, že silniční doprava se v současné době týká prakticky každého z nás, ať už se jedná o řidiče, spolujezdce nebo chodce, je tedy přirozené, že přestupek proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích je a v minulosti byl jedním z nejčastějších páchaných přestupků.

CÍL PRÁCE A JEJÍ STRUKTURA

Jak už tedy vyplývá z názvu práce „Dopravní přestupky proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích“, je cílem této práce vysvětlit základní pojmy, problematiku přestupkového řízení a postup správního orgánu při projednávání přestupků proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích tak, aby tato tematika byla snadno srozumitelná pro tu část veřejnosti, která o předmětnou oblast projevuje zájem. Práce je z toho důvodu zaměřená především na teorii a je koncipována jako přehledová. Konkrétním nástrojem analytické metody je pak interpretace právních textů, komentářů k právním předpisům, rozbor judikatury a popis procesu řízení o přestupcích.

Při jednotlivých závěrech uváděných v této práci vycházím z platných právních předpisů, ale také z vlastních zkušeností úředníka Magistrátu města Děčín, který má správní řízení v popisu práce. Vzhledem k situaci, kdy jednotlivé související zákony, které řeší tuto problematiku, jsou velice často novelizovány, tak jako mezní bod jsem zvolil leden 2017 a práce tedy bude zpracována k právnímu stavu účinnému k 31.01.2017. Je zde však nutné připomenout, že na základní pravidla přestupkového řízení tento datum nemá žádný vliv, protože ke změnám může dojít jen ve znění jednotlivých zákonů a jejich souvisejících předpisů.

Bakalářská práce je členěna do pěti částí.

V první části se práce zaměřuje na základní charakteristiku bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích. Tato část práce by měla poukázat na úkoly veřejné správy, která má zajistit bezpečné užívání veřejně přístupných pozemních komunikací všemi subjekty, které se provozu na silnicích účastní.

Druhá část práce má za úkol vymezit některé základní související pojmy. Zejména pak bude nutné charakterizovat pojem přestupek, dopravní přestupek, správní řízení, delikt, trestný čin a jiné.

Třetí část práce se koncentruje na procesně-právní stránku věci, tedy na přestupkové řízení. Nejprve přiblíží právní úpravu řízení o přestupcích a poukáže i na základní právní regulaci hmotného práva a dále pokračuje charakteristikou procesu řízení o přestupcích v prvním stupni.

Čtvrtá část práce se zaměřuje na analýzu přestupků proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, tedy zejména na rozbor právní úpravy tzv. přestupkového zákona a dále na rozbor ustanovení § 125c zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

Konečně pátá (závěrečná) kapitola této práce se věnuje tzv. souvisejícím řízením, zejména bodovému hodnocení porušení konkrétních povinností stanovených zákonem o silničním provozu a zadržení řidičského průkazu.

1 BEZPEČNOST A PLYNULOST PROVOZU NA POZEMNÍCH KOMUNIKACÍCH

Přestože četné zákony operují s termínem „bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích“, žádný z nich neobsahuje jeho právní definici. Tento pojem tedy lze zřejmě označit za právně neurčitý a lze ho popsat pouze za použití odborné literatury. Pro tento účel je ovšem třeba pojem rozdělit na dva termíny:

- 1) bezpečnost provozu na pozemních komunikacích,
- 2) plynulost provozu na pozemních komunikacích.

1.1 BEZPEČNOST PROVOZU NA POZEMNÍCH KOMUNIKACÍCH

Bezpečnost provozu na pozemních komunikacích je třeba pojmut jako souhrn činností v silničním provozu, který umožňuje takový stav dopravy, jenž z preventivního i represivního hlediska z dopravy odstraňuje nežádoucí prvky ohrožení lidských životů, zdraví a majetku. Jedná se o komplexní systém optimálně fungujícího provozu silniční dopravy, který umožňuje zabezpečit v každodenním dopravním životě bezpečnost účastníků silničního provozu. Toho lze dosáhnout prostřednictvím faktorů, které snižují či eliminují konfliktní situace v dopravě.²

1.2 PLYNULOST PROVOZU NA POZEMNÍCH KOMUNIKACÍCH

V případě termínu plynulost provozu na pozemních komunikacích se jedná taktéž o komplexní systém, jenž zahrnuje monitoring, úpravu a koordinaci silničních dopravních cest, dopravního značení a dalších prvků dopravy, které umožňují zabezpečení provozu na pozemních komunikacích tak, aby byla zabezpečena dynamika přepravy osob a věcí bez zbytečných časových prodlev.³

---

² FELCAN, M. *Teoreticko – metodologické základy řízení činnosti služby dopravní policie*, 1. vydání, Praha: Policejní akademie České republiky, 2007, s. 55.

³ Tamtéž, s. 55

1.3 PRÁVNÍ REGULACE V RÁMCI BEZPEČNOSTI A PLYNULOSTI PROVOZU NA POZEMNÍCH KOMUNIKACÍCH

V oblasti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích se můžeme setkat s prameny práva v materiálním a formálním smyslu. Materiální prameny, společenské poměry, historické souvislosti, tradice jsou zdrojem obsahu pramenů ve formálním smyslu. Formální prameny, tedy forma, v níž právo poznáváme a v níž je právo vyjádřeno. V této oblasti se vyskytují obecně závazné normativní akty (prvotní i odvozené normativní akty), normativní smlouvy.

1.3.1 ZÁKON O BEZPEČNOSTI A PLYNULOSTI PROVOZU NA POZEMNÍCH KOMUNIKACÍCH

V současné době existuje v českém právním řádu zákon č. 12/1997 Sb. o bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, z tohoto zákona ovšem po četných novelizacích zbylo již jen pouhé torzo, které ve svém ustanovení § 1 stanoví, že „*státní správu ve věcech bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích vykonává podle tohoto zákona Ministerstvo vnitra a Policie České republiky*“⁴. Zákon dále pak už jen stanoví regulativy dohledu nad výcvikem a zdokonalováním odborné způsobilosti řidičů vojenských vozidel, vedení evidence vojenských vozidel, schvalování jejich technické způsobilosti aj.

1.3.2 ZÁKON O SILNIČNÍM PROVOZU

Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“), ve znění pozdějších předpisů je stěžejním zákonem, který upravuje zejména práva a povinnosti účastníků provozu na pozemních komunikacích a pravidla provozu na pozemních komunikacích. Dopravní přestupky jsou upraveny v hlavě VI, konkrétně v § 125c zákona o silničním provozu. Zde jsou uvedeny jednotlivé skutkové podstaty těchto přestupků. Povinnosti účastníků

---

⁴ §1 zákona č. 12/1997 Sb., o bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

provozu na pozemních komunikacích jsou jednoznačně upraveny v hlavě II uvedeného zákona a jejich porušení odpovídá právě kvalifikaci přestupku podle ustanovení § 125c zákona o silničním provozu.

Z pohledu zákona o silničním provozu se pak používá termín „bezpečnost, nebo plynulost provozu na pozemních komunikacích“ jako termín, jehož prostřednictvím zákon podává definici některých klíčových pojmů a institutů.

Tak například dle ustanovení § 2 písm. ee) „*je překážka provozu na pozemních komunikacích vše, co by mohlo ohrozit bezpečnost nebo plynulost provozu na pozemních komunikacích, například náklad, materiál nebo jiné předměty, vozidlo ponechané na pozemní komunikaci nebo závady ve sjízdnosti pozemní komunikace*“⁵. Dále zákon v ustanovení § 2 písm. kk) podává definici tzv. celostátního dopravního informačního systému, jímž se rozumí „*systém obsahující aktuální informace o situaci v provozu na pozemních komunikacích, které mají vliv na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích*“⁶.

Zákon dále používá dotčený termín jako kritérium, jehož prostřednictvím zákon řidičům stanoví některé jejich povinnosti. Například dle ustanovení § 18 odst. 2 „*řidič nesmí snížit náhle rychlost jízdy nebo náhle zastavit, pokud to nevyžaduje bezpečnost provozu na pozemních komunikacích*“ a dále nesmí „*omezovat plynulost provozu na pozemních komunikacích, zejména bezdůvodně pomalou jízdou a pomalým předjížděním*“⁷. Je zřejmé, že oba tyto manévry představují vážné ohrožení provozu na pozemních komunikacích, zvláště pak podle § 17 zákona o silničním provozu. Pomalé předjíždění je nebezpečné jak pro řidiče předjíždějího vozidla, tak i pro řidiče protijedoucího vozidla, protože malý rozdíl mezi rychlostí předjížděného i předjíždějího vozidla značně prodlužuje vzdálenost potřebnou k předjetí. Je tedy

---

⁵ §2 písm. ee) zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu

⁶ §2 písm. kk) zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu

⁷ §18 odst. 2 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu

v pořádku, že zákonodárce v §2 písm. 1 zákona o silničním provozu vedle termínu „omezovat plynulost provozu“ zařadil i termín „ohrožovat bezpečnost provozu“.

Zákon dále používá termín bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích jako kritérium dopravního značení. Tak například ustanovení § 68 odst. 1 zákona stanoví, že „zařízení pro provozní informace uvádí aktuální údaje, které jsou pro bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích významné, například nehoda, smog, doba jízdy k určenému cíli, orientace na záchytné parkoviště, teplota vozovky nebo vzduchu“⁸. Dle ustanovení § 78 odst. 2 zákona dále platí, že „dopravní značky, světelné a akustické signály, dopravní zařízení a zařízení pro provozní informace se smějí užívat jen v takovém rozsahu a takovým způsobem, jak to nezbytně vyžaduje bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích nebo jiný důležitý veřejný zájem“⁹. V tomto druhém případě platí, že dopravní značky by měly být umístěovány v místech nebo úsecích pozemních komunikací, kde nelze jiným vhodným způsobem vyjádřit potřeby zajištění bezpečnosti a plynulosti provozu. Vždy ale s ohledem na srozumitelnost a jednoznačnost dopravního značení pro účastníka silničního provozu.¹⁰

1.3.3 ZÁKON O OBECNÍ POLICII

Obecní policie zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti obce a plní další úkoly, pokud tak stanoví zákon o obecní policii nebo zvláštní zákon.

Z vymezení věcné působnosti obecní policie dle § 2 písm. d) zákona o obecní policii¹¹ je patrné, že obecní policie při zabezpečování místních záležitostí veřejného

---

⁸ §68 odst.1 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu

⁹ §78 odst.2 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu

¹⁰ LEITNER, M., VRANÁ, J. *Zákon o provozu na pozemních komunikacích a předpisy prováděcí a související s komentářem*, 4. vydání, Praha: Linde Praha a. s., 2012, s. 255.

¹¹ zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů.

pořádku a plnění dalších úkolů podle zákona o obecní policii nebo zvláštního zákona se podílí, v rozsahu stanoveném zákonem o obecní policii nebo zvláštním zákonem, na dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích. Tímto zvláštním zákonem je především zákon o silničním provozu.

„Úkolem“ ve smyslu zákona o obecní policii se rozumí činnost (čili souhrn úkonů nebo operací) zaměřená nebo směřující k naplnění určitého cíle. Jedná se tedy o realizaci konkrétních povinností a oprávnění strážníka stanovených právními předpisy.¹²

1.3.4 ZÁKON O SILNIČNÍ DOPRAVĚ

Zákon č. 111/1994 Sb. o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů, se dotýká otázky bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích jen okrajově. Zákon v zásadě upravuje podmínky provozování dopravy silničními motorovými vozidly prováděné pro vlastní a cizí potřeby za účelem podnikání.

Zákon stanoví v § 35d odst. 1, že *„je-li orgán Policie České republiky nebo celní úřad oprávněn vybrat kauci podle § 35c a řidič kauci na výzvu nesloží, přikáže orgán Policie České republiky nebo celní úřad řidiči, který pro tyto účely zastupuje dopravce, jízdu na nejbližší místo, které je z hlediska bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích vhodné k odstavení vozidla“*¹³.

1.3.5 STAVEBNÍ ZÁKON

Otázku bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích řeší také zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, který se přirozeně zaměřuje zejména na povolování staveb a jejich změn, terénních úprav a zařízení, užívání a odstraňování staveb, dohled a zvláštní pravomoci stavebních úřadů a dále pak na otázky a úkoly územního

---

¹² VETEŠNÍK, P., JEMELKA, L. *Zákon o obecní policii. Komentář*, 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2009, s. 57.

¹³ § 35d odst.1 zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších doplňků.

plánování. Zákon v ustanovení § 137 odst. 1 písm. d) stanoví, že „*stavební úřad může nařídit vlastníku stavby, stavebního pozemku nebo zastavěného stavebního pozemku nezbytné úpravy v zájmu bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích*“¹⁴. Je tak možné jako nezbytnou úpravu nařídit např. zkosení nároží domů, zřízení podloubí, průchodů v nich apod., a to především v zájmu zajištění (obnovení) bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích v bezprostředním okolí staveb.¹⁵

---

¹⁴ § 137 odst. 1 písm. d) zákona č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších změn a doplňků.

¹⁵ MALÝ, S. *Nový stavební zákon s komentářem*, 1. vydání, Praha: ASPI, 2007, s. 278.

2 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ

Účelem této kapitoly je vymezit některé základní pojmy a termíny, které mají bezprostřední vazbu na problematiku dopravních přestupků proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích.

2.1 SPRÁVNÍ DELIKT

Správní delikt je obecně definován tak, že jde o protiprávní jednání odpovědné osoby, jehož znaky jsou uvedeny v zákoně (skutková podstata) a s nímž zákon spojuje hrozbu sankcí ukládanou při výkonu veřejné správy. Souběžně s tím se však i dodává, že ne vždy se vyžaduje přímo protiprávní jednání, nýbrž postačí toliko protiprávní stav, respektive skutkovou podstatou správního deliktu předvídaný následek.¹⁶

V odborné literatuře se lze setkat s řadou možných členění správních deliktů, nicméně nejčastější a nejpoužívanější třídění správních deliktů je představováno následujícím způsobem:

1. přestupky,
2. jiné správní delikty (tj. jiné než přestupky).

Do této druhé kategorie řadíme:

- a) jiné správní delikty fyzických osob,
- b) správní delikty právnických osob a podnikajících (fyzických) osob (smíšené správní delikty),
- c) disciplinární (veřejné) delikty,
- d) pořádkové delikty.

Jiný správní delikt fyzické osoby spočívá v protiprávním jednání nepodnikající fyzické osoby, které není přestupkem a jehož znaky jsou uvedeny v zákoně. V některých případech těchto správních deliktů je zavinění relevantním předpokladem pro odpovědnost, v jiných případech se zavinění zkoumá výlučně z hlediska výše ukládané pokuty, případně právní úprava u tohoto správního deliktu se zaviněním

---

¹⁶ MATES, P. a kol. *Základy správního práva trestního*, 5. vydání, Praha: C. H. Beck, 2010, s. 13.

nepočítá vůbec. Jde o poměrně specifickou kategorii správních deliktů, které se v mnohém blíží přestupkům, nicméně nejsou jako přestupek výslovně označeny.¹⁷

2.2 PŘESTUPEK

Jedním ze správních deliktů je přestupek. V pozitivním vymezení je pojem přestupku vyjádřen formálními (obecnými a typovými) a materiálními znaky, které tak musí být naplněny současně. Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“) ve svém § 2 stanoví, že „*přestupkem je zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin*“¹⁸.

Přestupkem je tedy protiprávní jednání, jehož znaky jsou stanoveny zákonem. Je proto nepřipustné, aby skutkové podstaty přestupků, které jsou definovány v zákoně o přestupcích nebo v jiných zákonech, nově nebo podrobněji formulovala např. obecně závazná vyhláška obce.¹⁹

V řízení o přestupku je rozhodováno o vině a trestu za porušení práva. Je proto třeba zkoumat naplnění obecných znaků přestupku, které jsou společné pro všechny přestupky, a to především, zda jednání pachatele přestupku bylo v rozporu s právem, tj. zda byla porušena nebo nesplněna právní povinnost stanovená zákonem, ale také, zda je jednání zaviněné odpovědnou osobou, jakož i naplnění předpokladů pro uložení sankce a její výše. Dále je zapotřebí zkoumat naplnění znaků skutkové podstaty přestupku (subjekt, subjektivní stránka, objekt, objektivní stránka), které charakterizují a odlišují jednotlivé konkrétní přestupky. Přestupek je tedy spáchán, pokud jsou naplněny všechny znaky jeho skutkové podstaty a materiální znak přestupku.

---

¹⁷ BOHADLO, D. a kol. *Správní trestání z hlediska praxe*, 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2013, s. 5-6.

¹⁸ § 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích

¹⁹ NALUS: Vyhledávání rozhodnutí Ústavního soudu České republiky: Pl. ÚS 47/93. *ÚSTAVNÍ SOUD ČESKÉ REPUBLIKY*: [online]. ©2015 [cit. 2016-12-15]. Dostupné z: <http://nalus.usoud.cz/Search/ResultDetail.aspx?id=26459&pos=1&cnt=1&typ=result>

Přestupkem je zaviněné jednání. To znamená, že bez zavinění není přestupku. Zavinění, které můžeme definovat jako vnitřní psychický stav pachatele přestupku k protiprávnímu jednání a jeho následku, je subjektivním předpokladem správně právní odpovědnosti. Podle § 3 zákona o přestupcích postačí k odpovědnosti za přestupek zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění. Rozlišujeme proto dvě formy zavinění, úmyslné a z nedbalosti, které v § 4 téhož zákona dále členíme na úmysl přímý a nepřímý a nedbalost vědomou a nevědomou. Na rozdíl od odpovědnosti za přestupek, jako odpovědnosti za zaviněné protiprávní jednání individuální konkrétní fyzické osoby, nelze právnické osobě, která odpovídá za správní delikt, přičítat zavinění v tom smyslu, v jakém se hovoří o zavinění fyzické osoby, protože právnická osoba nemá vlastní, původní poznání a vůli, a bez vůle též není viny. K vyvození odpovědnosti právnické osoby za správní delikt tedy postačuje samotný fakt porušení nebo nesplnění povinností stanovených zákonem nebo uložených na jejich základě.²⁰

Souhrn typových znaků přestupku určitého druhu tvoří skutkovou podstatu přestupku. Jednotlivé skutkové podstaty jsou charakterizovány čtyřmi skupinami znaků: objektem, objektivní stránkou, subjektem a subjektivní stránkou. Tyto znaky má každá skutková podstata, i když jejich výslovné vyjádření v právní normě často chybí.

Každou skutkovou podstatu přestupku charakterizují zájmy společnosti, které jsou chráněny zákonem a proti kterým je protiprávní jednání namířeno. Tyto zájmy (vztahy) jsou objektem přestupku. „*Společným skupinovým objektem dopravních přestupků je bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích, vyjadřující zájem společnosti na ochraně života, zdraví a osob a ochraně majetku*“²¹. Samostatné objekty jednotlivých skutků jsou upraveny v ustanovení § 125c zákona o silničním provozu.

---

²⁰ JEMELKA, L., VETEŠNÍK, P. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení. Komentář*, 2. vydání, Praha: C. H. Beck, 2013, s. 4-5.

²¹ KUČEROVÁ, H. *Dopravní přestupky v praxi*, 2. vydání, Praha: Linde, 2006, s.33

Znaky skutkové podstaty charakterizující objektivní stránku jsou především jednání a následek, které spojuje příčinná souvislost. Jednáním jako projevem lidské vůle v objektivní realitě se rozumí činnost (konání) i trestně relevantní nečinnost (opomenutí). „*Objektivní stránka dopravních přestupků spočívá nejčastěji svou formou v porušení právního předpisu o bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, kterým je zákon o provozu na pozemních komunikacích. Nejčastěji se jednáním rozumí konání v rozporu s tímto předpisem. Jedním z důležitých znaků objektivní stránky těchto přestupků je následek, a to buď porušení, nebo ohrožení, tj. nebezpečí poruchy hodnot, na jejichž ochraně má společnost zájem*“²².

Subjektem (pachatelem) je osoba, která svým jednáním uskutečnila všechny znaky přestupku. Pachatelem přestupku může být pouze fyzická osoba, která je v době činu příčetná a dovršila patnáctý rok věku.²³ Protože přestupkové právo je založeno (stejně jako trestní právo) na zásadě osobní odpovědnosti jednotlivce, je pojmově vyloučen postih právnické osoby za přestupek. Je-li stanovena právní povinnost právnické osobě a její porušení naplní znaky přestupku, neodpovídá za jeho spáchání právnická osoba jako celek, ale fyzická osoba, která za ni jednala nebo měla jednat. „*Subjektem předmětných přestupků bývá nejčastěji řidič motorového vozidla, který je ve většině případů držitelem řidičského oprávnění, což alespoň teoreticky garantuje jeho odbornou způsobilost k řízení motorového vozidla, zejména znalost předpisů upravujících pravidla provozu na pozemních komunikacích. Potencionálně však subjektem tohoto přestupku může být každý trestně odpovědný účastník silničního provozu, včetně chodců, kteří jsou ohroženi nejvíce*“²⁴.

---

²² KUČEROVÁ, H. *Dopravní přestupky v praxi*, 2. vydání, Praha: Linde, 2006, s.34-35 ISBN 80-7201-613-X

²³ Rozhodnutí správních soudů: 5 As 65/2009-39. *NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD: Rozhodovací činnost* [online]. ©2003-2010 [cit. 2017-01-03]. Dostupné z: http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2009/0065_5As__0900_543722fd_c94a_4672_b694_d42e568857aa_prevedeno.pdf

²⁴ KUČEROVÁ, H. *Dopravní přestupky v praxi*, 2. vydání, Praha: Linde, 2006, s.34-35 ISBN 80-7201-613-X

Obligatorem znakem charakterizujícím subjektivní stránku přestupku je zavinění. Platí zásada, že k odpovědnosti za přestupek postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění. Z této zásady pak vychází konstrukce jednotlivých skutkových podstat ve zvláštní části; forma zavinění je stanovena pouze tam, kde přestupkem je pouze úmyslné jednání.²⁵ Dopravní přestupky jsou jak úmyslné, tak nedbalostní delikty. „*Nedbalost se objevuje v obou jejich formách, vědomá i nevědomá, avšak ve většině případů se bude jednat o vědomou nedbalost, kdy pachatel věděl, že může porušením pravidel silničního provozu způsobit dopravní nehodu včetně jejich následků, ale bez přiměřených důvodů spoléhal, že dopravní nehodu nezpůsobí. Měřítkem nedbalosti je zachování určité míry opatrnosti. Nedbalost není vyloučena ani spoluzaviněním poškozeného. Rovněž úmysl se u dopravních přestupků objevuje v obou jeho formách, přímý i nepřímý*“²⁶.

Jak již tedy bylo výše uvedeno, zákon vymezuje pojem přestupku jeho materiálním a formálním znakem. Znakem materiálním se zde rozumí jednání, které porušuje, nebo ohrožuje zájem společnosti. Je zde ale nutné zmínit, že jednání, které má sice formální znaky přestupku, ale vzhledem ke konkrétním okolnostem nevykazuje společenskou škodlivost, tedy že neohrožuje chráněný zájem společnosti, v tomto případě chybí materiální znak, nemůže být jako přestupek označeno. Jako příklad takového přestupku zde mohu uvést např. rozsudek Nejvyššího správního soudu o krátkodobé povolené překročení rychlosti jízdy motorového vozidla o 5 km/hod.²⁷

---

²⁵ HENDRYCH, D. a kol. *Správní právo*, 7. vydání, Praha: C. H. Beck, 2009, s. 457-459.

²⁶ KUČEROVÁ, H. *Dopravní přestupky v praxi*, 2. vydání, Praha: Linde, 2006, s. 35. ISBN 80-7201-613-X

²⁷ Rozhodnutí správních soudů: 5 As 104/2008-45. *NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD: Rozhodovací činnost* [online]. ©2003-2010 [cit. 2017-01-03]. Dostupné z: http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2008/0104_5As__0800_8d3bcda0_a3c1_4ab1_abd5_c4c6db42decd_prevedeno.pdf

2.3 SPRÁVNÍ ŘÍZENÍ

Ustanovení o správním řízení a vydávání rozhodnutí tvoří podstatnou část předmětu úpravy zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a tím i podstatnou část jeho ustanovení (§ 9 až § 153). Je tedy třeba určit kritéria, podle kterých se bude správní orgán obecně rozhodovat, jaká ustanovení správního řádu má použít, to znamená, o jaký druh aktu správního orgánu z hlediska jejich forem upravených ve správním řádu jde. Obecně lze říci, že jde o kritéria materiální, tzn. kritéria vycházející z toho, jaké právní účinky má podle zvláštního zákona úkon, k jehož provedení je správní orgán zmocněn, není tedy rozhodující slovní označení tohoto úkonu. Z tohoto hlediska má rozhodující význam § 9 správního řádu a v něm obsažená definice správního řízení, resp. správního rozhodnutí, která může posloužit jako obecný základ, ve vztahu k němuž se ostatní formy činnosti správních orgánů upravených ve správním řádu nějak vymezují.²⁸ Dle tohoto ustanovení je správní řízení „*postup správního orgánu, jehož účelem je vydání rozhodnutí, jímž se v určité věci zakládají, mění nebo ruší práva anebo povinnosti jmenovitě určené osoby nebo jímž se v určité věci prohlašuje, že taková osoba práva nebo povinnosti má anebo nemá*“²⁹.

Správní řízení lze obecně označit za procesní úkony a postup správních orgánů směřující k vydání správního rozhodnutí jakožto individuálního správního aktu. Tento postup je pak možné dělit na jednotlivé fáze řízení, kterými jsou: zahájení řízení (popř. i s ním související postup před zahájením řízení), zjišťování podkladů pro vydání rozhodnutí, případná realizace prostředků k zajištění průběhu a účelu řízení a ukončení řízení (vydáním určité formy rozhodnutí). Správní právo procesní v širším slova smyslu zahrnuje všechny procesní postupy v oblasti veřejné správy. Spadá do něj vedle „formálního“ správního řízení rovněž například vydávání vyjádření, osvědčení a posudků podle části čtvrté správního řádu nebo proces přípravy a vydávání

---

²⁸ VEDRAL, Josef. *K pojmu „správní řízení“ ve správním řádu*. Publikováno v Automatizovaném systému právních informací dne 26. května 2011, ASPI ID: LIT28922CZ.

²⁹ §9 zákona č. 500/2004 Sb., Správní řád

normativních správních aktů, smíšených správních aktů (zejména opatření obecné povahy) nebo proces uzavírání veřejnoprávních smluv.³⁰ Zvláštním typem správního řízení je pak tzv. přestupkové řízení.

2.4 TRESTNÝ ČIN

S účinností zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník (dále jen „trestní zákoník“) bylo do českého trestního práva zakotveno formální pojetí trestného činu. V souladu s tímto pojetím je dle ustanovení § 13 odst. 1 trestního zákoníku trestným činem každý protiprávní čin, který trestní zákon označuje za trestný a který vykazuje znaky uvedené v takovém zákoně, bez ohledu na jeho závažnost.

2.4.1 TRESTNÝ ČIN V SOUVISLOSTI S PROVOZEM VOZIDLA NA POZEMNÍCH KOMUNIKACÍCH

Základním kritériem, jak rozlišit rozdíl mezi přestupkem a trestným činem je tzv. materiální stránka trestného činu, zejména je nutné zkoumat zavinění, což je primárně v dikci orgánů činných v trestním řízení. V případě totožnosti skutkové podstaty trestného činu a přestupku je právě kritérium společenské nebezpečnosti hlavním bodem mezi tím, zda věc bude kvalifikována jako trestný čin, nebo přestupek. Zásadní je potom subjektivní stránka v jednání pachatele, neboť ke spáchání trestného činu je zapotřebí úmyslného zavinění, nestanový-li zákon výslovně, že postačuje zavinění z nedbalosti. Jako příklad duplicitní skutkové podstaty trestného činu a přestupku můžeme uvést trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 trestního zákoníku a přestupek proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle § 125c odst. 1 písm. b), c), d) zákona o silničním provozu. V tomto případě stačí k naplnění skutkové podstaty trestného činu jednání z nedbalosti. Jedinou hranicí je společenská nebezpečnost skutku, kterou primárně hodnotí orgány činné v trestním řízení. V praxi se takového jednání dopustí ten, kdo má při lékařském vyšetření zjištěnou hladinu alkoholu v krvi vyšší než 1‰.

---

³⁰ JEMELKA, Luboš a kol. *Správní řád. Komentář*, 5. vydání, Praha: C. H. Beck, 2016, s. 56.

3 SOUČASNÁ PRÁVNÍ ÚPRAVA ŘÍZENÍ O PŘESTUPCÍCH – PROCES ŘÍZENÍ V 1. STUPNI

Aby mohlo být vedeno jakékoliv správní řízení o přestupcích v oblasti silničního provozu, tak musí být legislativně upraveno, jaká jsou závazná pravidla pro provoz vozidel na pozemních komunikacích, ale také jaké sankce nám hrozí za jejich porušení. Řízení o přestupcích je zvláštním druhem správního řízení, které je obecně upraveno zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád. Mimo této obecné úpravy existují zvláštní úpravy správního řízení, a to zejména tam, kde povaha předmětu řízení nezbytně vyžaduje stanovit odchylky od úpravy obecné, nebo upravit určité procesní otázky, které nejsou obecnou úpravou řešeny, případně řízení v určitých věcech upravit samostatně, komplexně a nezávisle na správním řádu. Jednou z těchto zvláštních úprav správního řízení je právě řízení o přestupcích, jehož procesní specifika jsou upravena v zákoně č. 200/1990 Sb., o přestupcích.

3.1 OBECNÁ VÝCHODISKA

Z hlediska procesně právní úpravy je v přestupkovém řízení stěžejní problematikou vztah zákona o přestupcích a správního řádu, neboť řízení o přestupcích je správním řízením zvláštním v režimu zákona o přestupcích. V tomto řízení se vychází z upřednostnění zvláštní úpravy před úpravou obecnou a z podpůrného (subsidiárního) využití správního řádu. Vztah správního řádu a zákona o přestupcích je vymezen ustanovením §1 odst. 2 správního řádu „*tento zákon nebo jeho jednotlivá ustanovení se použijí, nestanoví-li zvláštní zákon jiný postup*“³¹ a ustanovením § 51 zákona o přestupcích „*není-li v tomto nebo jiném zákoně stanoveno jinak, vztahují se na řízení o přestupcích obecné předpisy o správním řízení*“³². Tímto je založen vztah těchto dvou právních norem postavený na zásadách subsidiarity a speciality. Přestupkový zákon je tedy ve vztahu ke správnímu řádu předpisem speciálním a má před jeho užitím přednost. Naopak správní řád je ve vztahu k přestupkovému zákonu předpisem

---

³¹ §1 odst. 2 zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

³² §51 zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích

obecným a rovněž podpůrným, takže nestanoví-li zákon o přestupcích, nebo jiný zákon jinak, postupuje se v řízení o přestupcích podle správního řádu. Jako příklad můžeme uvést ustanovení k podání vysvětlení § 137 správního řádu a § 60 zákona o přestupcích s konstatováním, že úprava obsažená v přestupkovém zákoně je úpravou speciální, tedy se upřednostní, nicméně je zde i patrná určitá subsidiarita na základě ustanovení odstavce 3 § 137 správního řádu, podle něhož se o podání vysvětlení pořizuje záznam. Z výše uvedeného vztahu mezi správním řádem a zákonem o přestupcích tedy plyne, že při výkonu veřejné správy na úseku rozhodování o vině a ukládání sankcí za přestupky, je nutné disponovat poměrně značnými znalostmi obou uvedených právních norem.

3.2 PŘÍSLUŠNOST

Příslušnost k projednávání přestupků lze rozlišit jako příslušnost věcnou a příslušnost místní.

Věcnou příslušností se rozumí určení, který z orgánů nadaný obecně pravomocí rozhodovat o právech a povinnostech osob ve veřejné správě bude rozhodovat v konkrétní věci. Věcnou příslušnost samozřejmě nelze vymezovat individuálně, tj. s ohledem na každý jednotlivý společenský vztah, nýbrž druhově: právo vytváří okruhy věcí spojených vnitřní podobností, definuje je společnými znaky a tyto skupiny obsahově spřízněných věcí pak svěřuje k rozhodování jednotlivým správním orgánům.³³ Přestupkový zákon pak věcnou příslušnost vymezuje v zásadě tak, že obce projednávají přestupky proti pořádku ve veřejných věcech (ve své působnosti), dále tzv. pořádkové přestupky, majetkové přestupky, přestupky proti občanskému soužití a přestupky na úseku lázeňství. Věcná působnost správního orgánu k projednávání přestupků proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích je upravena zákonem o silničním provozu a to konkrétně v ustanovení § 124 odst. 5 písm. j) „*Obecní úřad obce s rozšířenou působností projednává přestupky proti bezpečnosti a plynulosti*

---

³³ Rozhodnutí správních soudů: Ads 87/2013-131. *NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD: Rozhodovací činnost* [online]. ©2003-2010 [cit. 2017-01-03]. Dostupné z: http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2013/0087_6Ads_13_20140509092714_prevedeno.pdf

provozu na pozemních komunikacích podle zvláštního právního předpisu“³⁴ a § 53 odst. 2 zákona o přestupcích „Obecní úřady obcí s rozšířenou působností projednávají přestupky ve věcech, které spravují, a ostatní přestupky, pokud k jejich projednání nejsou příslušné jiné správní orgány“³⁵.

Místní příslušností oproti tomu vychází z určení věcné příslušnosti a určuje, který konkrétní z věcně příslušných správních orgánů se bude danou věcí zabývat.³⁶ V případě přestupkového zákona pak v souladu s § 53 platí, že k projednání přestupku je místně příslušný správní orgán, v jehož územním obvodu byl přestupek spáchán.

3.3 ÚČASTNÍCI ŘÍZENÍ A OBVINĚNÝ Z PŘESTUPKU

Poměrně klíčovou otázkou pro každé správní řízení je to, kdo v něm vystupuje, resp. může vystupovat jako účastník řízení. Ustanovení § 72 přestupkového zákona proto vymezuje účastníky přestupkového řízení, a to taxativně: V řízení o přestupku jsou účastníky:

- a) obviněný,
- b) poškozený,
- c) vlastník věci, která může být zabrána nebo byla zabrána,
- d) navrhovatel (bylo-li řízení zahájeno na návrh).

Co se týče osoby obviněného, pak zákon o přestupcích v ustanovení § 73 uvádí, že občan je obviněným z přestupku, jakmile správní orgán vůči němu učinil první procesní úkon. K tomu je třeba nejprve uvést na pravou míru, že obviněným z přestupku nemusí být pouze občan (myšleno občan České republiky). Zákon dále stanoví tzv. presumpci nevinny, když v tomtéž ustanovení zakládá, že na obviněného se hledí jako na nevinného do té doby, než byla jeho vina vyslovena pravomocným rozhodnutím.

---

³⁴ § 124 odst. 5 písm. j) zákona č. 361/2001 Sb. o silničním provozu

³⁵ § 53 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb. o přestupcích

³⁶ POTĚŠIL, L. a kol. *Správní řád. Komentář*, 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2015, s. 76. ISBN 978-80-7400-598-5

Ustanovení § 73 odst. 2 zákona o přestupcích také uvádí práva obviněného, kterými jsou právo vyjádřit se ke všem skutečnostem a důkazům, hájit se a podávat návrhy a opravné prostředky.

3.4 ZAHÁJENÍ ŘÍZENÍ

Přestupkový zákon rozeznává dva způsoby zahájení řízení. Zpravidla se tak děje z moci úřední. V přestupkovém řízení se uplatňuje zásada legality, podle které musí správní orgán stíhat všechny přestupky, o kterých se dozví (a tedy též zahájit přestupkové řízení), pokud zákon nestanoví jinak.

3.5 PRŮBĚH ŘÍZENÍ

Pokud není přestupek projednán v blokovém nebo příkazním řízení, nařídí v prvostupňovém řízení správní orgán obligatorně ústní jednání a přizve všechny účastníky řízení; je-li obviněným mladistvý, vyrozumí též jeho zákonného zástupce a orgán sociálně-právní ochrany dětí dle místa trvalého bydliště mladistvého. Ústní jednání za přítomnosti obviněného má klíčový význam pro zajištění jeho práv, zejména práva na obhajobu, práva klást otázky svědkům, navrhopvat důkazy apod. Efektivní uplatnění těchto práv předpokládá, že obviněnému budou vytvořeny podmínky pro to, aby projednání obvinění z přestupku mohl být přítomen.³⁷

Ústní jednání je zásadně neveřejné. Avšak správní orgán může vyhovět návrhu účastníka, na konání veřejného ústního jednání, nemůže-li být způsobena újma ostatním účastníkům.

Je nutné zjistit, zda se skutek, který je předmětem řízení, stal, zda je přestupkem a kdo je jeho pachatelem. Přitom je třeba chránit nejen veřejný zájem, ale též práva a svobody jednotlivce. V přestupkovém řízení je třeba především úplně a nepochybně zjistit a dokázat vinu obviněného (pouhé podezření nestačí, existují-li pochybnosti

---

³⁷ NALUS: Vyhledávání rozhodnutí Ústavního soudu České republiky: II.ÚS 788/02. *ÚSTAVNÍ SOUD ČESKÉ REPUBLIKY*: [online]. ©2015 [cit. 2017-01-03]. Dostupné z: <http://nalus.usoud.cz/Search/ResultDetail.aspx?id=16289&pos=1&cnt=3&typ=result>

o vině, je třeba podle pravidla in dubio pro reo rozhodnout ve prospěch obviněného)³⁸, další skutečnosti důležité pro meritorní rozhodnutí (zejména pro určení druhu a výměry trestu nebo ochranného opatření, zjištění případných důvodů zániku trestnosti apod.) i další okolnosti nutné pro rozhodnutí (např. zjištění existence a výše škody, pokud byl uplatněn nárok na její náhradu, okolnosti důležité pro další procesní postup správního orgánu apod.). Obviněný není povinen dokazovat žádné skutečnosti svědčící v jeho prospěch, není povinen vypovídat, nesmí být k výpovědi ani k doznání donucován, doznání nezbavuje správní orgán povinnosti přezkoumat všechny okolnosti případu. Tyto nároky na rozsah a způsob zjišťování podkladů pro rozhodnutí jsou v přestupkovém řízení specifické, v jejich světle je třeba vykládat obecná ustanovení obsažená ve správním řádu.³⁹ Je tedy nutné uvést, že přestože jsou obviněnému připsána práva, jako účastníku řízení mu náleží také obecná povinnost vyplývající z § 52 správního řádu a to povinnost označit důkazy na podporu svých tvrzení.

3.6 ROZHODNUTÍ

Ustanovení § 77 přestupkového zákona se zabývá podobou rozhodnutí, přesněji řečeno podobou jeho výroku (výrokem rozhodnutí je třeba rozumět vlastní autoritativní a závazné řešení otázky, která je předmětem správního řízení). To však neznamená, že odůvodnění či poučení nemusí být součástí rozhodnutí nebo že by jejich podoba nebyla blíže stanovena. S ohledem na podpůrné použití správního řádu se zde totiž použije správní řád, a to včetně jeho § 67 a násl., které jsou věnovány rozhodnutí správního orgánu. Zákon o přestupcích tedy zdůrazňuje pouze některá specifika rozhodnutí, typická pro přestupkovou agendu, resp. správní trestání jako takové, která není možné opomenout.⁴⁰ Tato specifika jsou stanovena pouze pro výrok rozhodnutí

---

³⁸ ČERNÝ J., HORZINKOVÁ E., KUČEROVÁ H. *Přestupkové řízení* 9. vydání Praha: Linde, 2005 s. 32. ISBN 80-7201567-2

³⁹ KOPECKÝ, M. Řízení před správním orgánem v prvním stupni – vybrané otázky, In: *Nový správní řád*. Praha: ASPI, 2005, s. 142-143.

⁴⁰ JEMELKA, L., VETEŠNÍK, P. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení*, 2. vydání, Praha: C. H. Beck, 2013, s. 419. ISBN 978-80-7400-501-5

o přestupku, jímž je obviněný z přestupku uznán vinným. Na prvním místě tedy musí dle § 77 přestupkového zákona obsahovat rozhodnutí též popis skutku s označením místa a času jeho spáchání. Soudní judikatura k tomu dodává, že ve skutkové větě rozhodnutí o přestupku nelze uvádět jiné skutečnosti než ty, které mají oporu v provedeném dokazování k objasňované skutkové podstatě přestupku, a to tak, aby bylo zřejmé, že jde o závěr správního orgánu.⁴¹

Výrok musí dále obsahovat vyslovení viny. V této části je možné označit rozhodnutí o přestupku jako deklaratorní - konstatuje tedy, jestli je konkrétní osoba vinná z určitého přestupku nebo není. Naproti tomu v otázce uložené sankce je rozhodnutí konstitutivní a zakládá zpravidla novou povinnost nebo ruší či omezuje existující právo. Tím se dostáváme k další náležitosti výroku, kterou musí být druh a výměra sankce (např. konkrétní výše pokuty nebo konkrétní délka zákazu činnosti), popřípadě rozhodnutí o upuštění od uložení sankce.⁴²

Výrok může případně obsahovat dle ustanovení § 77 přestupkového zákona i rozhodnutí o upuštění od uložení sankce (§ 11 odst. 3 zákona), o započtení doby do doby zákazu činnosti (§ 14 odst. 2), o uložení ochranného opatření (§ 16), o nároku na náhradu škody (§ 70 odst. 2) a o náhradě nákladů řízení (§ 79 odst. 1).⁴³

3.7 PŘEZKOUMÁVÁNÍ ROZHODNUTÍ

Řádným opravným prostředkem proti rozhodnutí o přestupku je odvolání. Vůči každému rozhodnutí správního orgánu (bez ohledu na to, zda je tak přímo označeno) lze podat odvolání, přičemž výjimky možné jsou, ale musí je výslovně stanovit zákon.

---

⁴¹ Rozhodnutí správních soudů: 1 As 92/2009. *NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD: Rozhodovací činnost* [online]. ©2003-2010 [cit. 2017-01-03]. Dostupné z: http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2009/0092_1As__0900065A_prevedeno.pdf

⁴² JEMELKA, L., VETEŠNÍK, P. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení*, 2. vydání, Praha: C. H. Beck, 2013, s. 420. ISBN 978-80-7400-501-5

⁴³ ČERVENÝ Z., ŠLAUF V. *Přestupkové právo*, 15. vydání, Praha: Linde, 2008, s. 151. ISBN 978-80-7201-713-3

Zavedením obecné přípustnosti odvolání se současně aktivizuje role tzv. odvolacích správních orgánů a naplňuje se tím požadavek dvojinstančnosti správního řízení. V případě, že je podáno odvolání (resp. podání po obsahové stránce vyhovuje náležitostem odvolání), je povinností správního orgánu o něm rozhodnout. Odvolání proto nelze vyřídit neformálním přípisem. S ohledem na skutečnost, že podání se posuzuje podle svého obsahu, nemusí být dostačující, pokud je podání takto označeno, ale ve skutečnosti se bude jednat o jiný procesní úkon.⁴⁴

V přestupkovém řízení se lze odvolat zásadně proti každému rozhodnutí, výjimky stanoví zákon (např. § 76 odst. 3 přestupkového zákona).

Oprávnění podat odvolání je poskytnuto účastníkům řízení, a jde-li o mladistvého obviněného, může podat v jeho prospěch odvolání i zákonný zástupce a orgán sociálně právní ochrany dětí. Rozsah odvolacího práva jednotlivých účastníků řízení je odvozen od jejich postavení v přestupkovém řízení.

Ustanovení § 82 odst. 4 správního řádu, podle kterého odvolací orgán přihlédne k nově uvedeným skutečnostem a návrhům důkazů jen tehdy, jestliže je účastník nemohl uplatnit dříve, je třeba vykládat striktně v souladu se specifickými požadavky na zjištění podkladů pro rozhodnutí.

Suspenzivní účinek odvolání nelze vyloučit u meritorního rozhodnutí o přestupku, vyloučen je naopak u rozhodnutí o odnětí věci. Správní orgán je v odvolacím přestupkovém řízení vázán zákazem reformace in peius, který je vyjádřen tak, že správní orgán nemůže změnit uloženou sankci v neprospěch obviněného z přestupku.

Zvláštní případ zásahu do pravomocného rozhodnutí upravuje § 94 přestupkového zákona. Správní orgán z úřední moci zruší své rozhodnutí o přestupku, zjistí-li, že osoba, která byla uznána vinnou z přestupku, byla za týž skutek soudem

---

⁴⁴ POTĚŠIL, L. a kol. *Správní řád. Komentář*, 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2015, s. 386-387.

pravomocně odsouzena nebo obžaloby zproštěna. Důvodem je zde zamezit dvojímu postihu za stejný skutek, resp. respektovat pravomocné rozhodnutí soudu.⁴⁵

---

⁴⁵ HENDRYCH, D. a kol. *Správní právo*, 7. vydání, Praha: C. H. Beck, 2009, s. 467 – 468.

4 PŘESTUPKY PROTI BEZPEČNOSTI A PLYNULOSTI PROVOZU NA POZEMNÍCH KOMUNIKACÍCH

Přestupky proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích spáchané fyzickými osobami aktuálně nalézají své právní zakotvení v ustanovení § 125c zákona o silničním provozu (pro účely této kapitoly dále také jen „zákon“), viz příloha A této práce.

Před účinností novely - zákona č. 133/2011 Sb.⁴⁶, byla právní úprava přestupků proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích upravena v ustanovení § 22 přestupkového zákona. Přenesení relevantní právní úpravy odůvodnila důvodová zpráva, která se vyslovila k uvedené novele tak, že změny zákona o přestupcích souvisejí s uvedením zákona o silničním provozu do souladu s vládou stanovenými zásadami správního trestání. Dosavadní přestupky na úseky bezpečnosti a plynulosti silničního provozu se tak dle důvodové zprávy vypouštějí z přestupkového zákona a nově se zařazují do zákona o silničním provozu.⁴⁷ Zajímavostí je, že zatímco v přestupkovém zákonu tato relevantní skupina přestupků nesla název „Přestupky proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích“, v současné legislativní podobě již tomu tak není a § 125c je již jen označen jako „Přestupky“.

Zákon tedy po novele nově obsahuje komplexní právní úpravu správních deliktů na úseku bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích. Zákon upravuje jak přestupky, tak správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob.

Zákon upravuje konkrétní skutkové podstaty nejzávažnějších deliktů spočívajících v porušení povinností stanovených zákonem (např. řízení motorového vozidla bez příslušného řidičského oprávnění, řízení vozidla pod vlivem alkoholu, nepodrobení se lékařskému vyšetření na vliv alkoholu nebo jiné návykové látky).

---

⁴⁶ zákon č. 133/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

⁴⁷ Důvodová zpráva k návrhu zákona č. 133/2011 Sb., obecná část.

Dále zákon upravuje nejzávažnější způsoby porušení pravidel provozu na pozemních komunikacích (způsobení dopravní nehody, ujetí z místa nehody, výrazné překročení nejvyšší dovolené rychlosti, jízda na červenou, nedání přednosti v jízdě apod.).

Konečně zákon reguluje souhrnnou skutkovou podstatu přestupku spočívajícího v jiném než výše uvedeném porušení zákona o provozu na pozemních komunikacích, jež je nezbytná vzhledem k množství možných porušení pravidel provozu na pozemních komunikacích, které nelze presumovat v konkrétních skutkových podstatách.⁴⁸

Ustanovení § 125c je poměrně obsáhlé a pro účely této kapitoly jej tady tematicky budu dále členit do podkapitol (dle předmětu právní regulace).

4.1 TECHNICKÉ NEDOSTATKY VOZIDLA

Přestupy dle § 125c odst. 1 písm. a) zákona se obecně týkají technického stavu vozidel a dalších zákonem stanovených podmínek. Tyto přestupky jsou zjevně mj. reflexí ustanovení § 38 odst. 1 písm. a) zákona o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích⁴⁹, podle kterého platí, že provozovatel silničního vozidla nesmí provozovat na pozemních komunikacích vozidlo, které je technicky nezpůsobilé k provozu.

Dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. a) bod 1 se tak postihuje fyzická osoba, která „řídí vozidlo, na němž v rozporu s jiným právním předpisem není umístěna tabulka státní poznávací značky („registrační značka“) nebo je umístěna tabulka registrační značky, která nebyla vozidlu přidělena“⁵⁰. K tomu lze dodat, že ustanovení § 7 zákona o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích obsahuje právní regulaci

---

⁴⁸ KOVALČÍKOVÁ, D., ŠTANDERA, J. *Zákon o provozu na pozemních komunikacích. Komentář*, 2. vydání, Praha: C. H. Beck, 2011, s. 303.

⁴⁹ zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁰ § 125c odst. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 361/2001 Sb. o silničním provozu

udělování a umístování registračních značek na vozidle. Nejvyšší správní soud konstatoval, že materiální znak přestupku je naplněn tím, že řidič opakovaně užil k jízdě vozidlo bez tabulek registrační značky, ačkoliv mohl a měl vědět, že jeho jednání je v rozporu se zákonem. Takové jednání Nejvyšší správní soud posoudil jako společensky nebezpečné, škodlivé a krajně nežádoucí. Skutečnost, že tabulky registrační značky byly z vozidla odcizeny a nové nebyly vydány, nemá s ohledem na skutečnost, že řidiči jako držitelé řidičského oprávnění muselo být zřejmé, že nesmí užít k jízdě vozidlo, které není osazené tabulkami registračních značek, na posouzení odpovědnosti žádný vliv.⁵¹

Přestupku se také dle § 125c odst. 1 písm. a) bod 2 zákona dopustí ten, kdo „řídí vozidlo, jehož tabulka registrační značky je zakryta, nečitelná nebo upravena anebo umístěna tak, že je znemožněna nebo podstatně ztížena její čitelnost“⁵². Podle § 37 odst. d) zákona o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích pak platí, že silniční vozidlo je technicky nezpůsobilé k provozu na pozemních komunikacích, pokud byly na vozidle provedeny neschválené změny anebo zásahy do identifikátorů vozidla.

Dále se přestupku podle § 125c odst. 1 písm. a) bod 3 zákona dopustí fyzická osoba, která „řídí vozidlo, které je technicky nezpůsobilé k provozu na pozemních komunikacích tak závažným způsobem, že bezprostředně ohrožuje ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích“⁵³. Zde lze opětovně odkázat na ustanovení § 37 odst. a) zákona o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, podle kterého platí, že silniční vozidlo je technicky nezpůsobilé k provozu na pozemních komunikacích, pokud pro závady v technickém stavu bezprostředně ohrožuje

---

⁵¹ Rozhodnutí správních soudů: 4 As 10/2010. *NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD: Rozhodovací činnost* [online]. ©2003-2010 [cit. 2017-01-02]. Dostupné z: http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2010/0010_4As__1000_7ef6ed0a_7be1_4e3a_a44d_268b59291027_prevedeno.pdf

⁵² § 125c odst. 1 písm. a) bod 2 zákona č. 361/2001 Sb. o silničním provozu

⁵³ § 125c odst. 1 písm. a) bod 3 zákona č. 361/2001 Sb. o silničním provozu

bezpečnost provozu na pozemních komunikacích. Podmínkou k naplnění skutkové podstaty tohoto přestupku je skutečnost, že vozidlo musí být technicky nezpůsobilé k provozu tak závažným způsobem, že bude bezprostředně ohrožovat ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích. Pokud tuto podmínku správní orgán neprokáže, respektive prokáže pouze porušení povinnosti provozovatele vozidla, spočívající v porušení zákazu přikázat nebo dovolit, aby bylo v provozu na pozemních komunikacích užito vozidlo, které nesplňuje podmínky stanovené zvláštním právním předpisem, bude pachatel odpovědný za přestupek podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu⁵⁴ (viz dále).

Konečně se přestupku podle § 125c odst. 1 písm. a) bod 4 zákona dopustí osoba, jež „řídí vozidlo, jehož osvědčení o registraci bylo zadrženo“⁵⁵. Zde zákon bezpochyby poukazuje na relativně nový institut zadržení osvědčení o registraci vozidla, vpravený do zákona jeho novelou, provedenou zákonem č. 48/2016 Sb.⁵⁶, přičemž osvědčení o registraci vozidla je oprávněn na základě § 6b zákona zadržet policista, který zjistí při kontrole technického stavu vozidla nebo jízdní soupravy nebo při objasňování dopravní nehody nebezpečnou závadu, která vzhledem ke své povaze nebo rozsahu významně zvyšuje ohrožení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích nebo nepříznivé působení provozu vozidla nebo jízdní soupravy na životní prostředí.

4.2 POŽITÍ NÁVYKOVÝCH LÁTEK

V České republice platí zásada tzv. nulové tolerance alkoholu při řízení vozidel. Dle ustanovení § 5 odst. 2 písm. b) zákona je řidiči zakázáno „řídít vozidlo nebo jet

---

⁵⁴ VETEŠNÍK, P., JEMELKA, L. *Zákon o obecní policii. Komentář*, 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2009, s. 152.

⁵⁵ § 125c odst. 1 písm. a) bod 4 zákona č. 361/2001 Sb. o silničním provozu

⁵⁶ zákon č. 48/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

*na zvířeti bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, kdy by mohl být ještě pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky*⁵⁷. V návaznosti na toto ustanovení pak zákon v § 125c odst. 1 písm. b) stanoví, že přestupku se dopustí ten, kdo tento zákaz poruší.

V případě jiných návykových látek uvedených v prováděcím právním předpise se řidič považuje za ovlivněného takovou návykovou látkou, pokud její množství v krevním vzorku řidiče dosáhne alespoň limitní hodnoty stanovené prováděcím právním předpisem; tím je nařízení vlády č. 41/2014 Sb.⁵⁸

Nejvyšší správní soud k tomu uvedl, že znakem skutkové podstaty výše uvedeného přestupku je to, že pod vliv alkoholu jako účinné látky alkoholického nápoje nebo jiné návykové látky mající vliv na řidičovu pozornost a schopnost ovládat vozidlo se stěžovatel musel dostat jen a pouze požitím tohoto nápoje, resp. této látky.⁵⁹

V praxi se však objevují problematické případy spočívající v naměřené nízké hladině alkoholu v krvi. Jak vyplývá z metodického pokynu ministerstva zdravotnictví pro postup při laboratorním stanovení alkoholu (etyl-alkoholu) v krvi, který je zveřejněn ve Věstníku MZ ČR ročník 2006, částka 7⁶⁰, za pozitivní důkaz požití alkoholického nápoje se pokládá hladina etylalkoholu v krvi vyšší než 0,20 g/kg, stanovená metodou plynové chromatografie.

---

⁵⁷ § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 361/2001 Sb. o silničním provozu

⁵⁸ nařízení vlády č. 41/2014 Sb., o stanovení jiných návykových látek a jejich limitních hodnot, při jejichž dosažení v krevním vzorku řidiče se řidič považuje za ovlivněného takovou návykovou látkou.

⁵⁹ Rozhodnutí správních soudů: 7 As 105/2010 - 96. *NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD: Rozhodovací činnost* [online]. ©2003-2010 [cit. 2017-01-02]. Dostupné z: http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2010/0105_7As__100_20110608101852_prevedeno.pdf

⁶⁰ Věstník 7/2006. *MZCR.CZ* [online]. 2010 [cit. 2017-01-02]. Dostupné z: http://www.mzcr.cz/Legislativa/dokumenty/vestnik_3671_1775_11.html

4.3 STAV VYLUČUJÍCÍ ZPŮSOBILOST

Podobným přestupkem jako požití návykových látek je přestupek dle § 125c odst. 1 písm. c), podle nějž se jej dopustí osoba, „*která řídí vozidlo nebo jede na zvířeti ve stavu vylučujícím způsobilost, který si přivodila požitím alkoholického nápoje nebo užitím jiné návykové látky*“⁶¹.

Podmínkou k naplnění skutkové podstaty tohoto přestupku je, že pachatel vykonává uvedenou činnost ve stavu vylučujícím způsobilost. Zákon pojem „stav vylučující způsobilost“ nedefinuje. Bude proto záležet na jednotlivých okolnostech konkrétního případu, na druhu a množství požitých alkoholických nápojů nebo užitých jiných návykových látek a na míře ovlivnění osoby a její způsobilosti řídit vozidlo nebo jet na zvířeti.

Za stav vylučující způsobilost považují soudy i praxe pro potřeby trestní odpovědnosti jednání řidiče motorového vozidla v takovém stupni opojení alkoholem v době jízdy, kdy jde zpravidla nejméně o jedno promile alkoholu v jeho krvi. Tyto závěry vyplývají z poznatků lékařské vědy, neboť bylo zjištěno, že žádný, tedy ani nadprůměrně disponovaný řidič motorového vozidla není schopen bezpečně řídit motorové vozidlo, dosáhne-li hladina alkoholu v jeho krvi nejméně 1,00 g/kg (1 promile).⁶²

4.4 ODMÍTNUTÍ PODROBENÍ SE VYŠETŘENÍ

Řidič má v souladu s § 5 odst. 1 písm. f) a g) zákona o silničním provozu povinnost podrobit se na výzvu policisty, vojenského policisty, zaměstnavatele, ošetřujícího lékaře nebo strážníka obecní policie vyšetření podle zvláštního právního

---

⁶¹ § 125c odst. 1 písm. c) zákona č. 361/2001 Sb. o silničním provozu

⁶² rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 12. 5. 2010, č. j. 8 Tdo 449/2010. Rozhodnutí a stanoviska Nejvyššího soudu. *Nejvyšší soud* [online]. [cit. 2017-01-02]. Dostupné z: http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/984AE3798D586DDDC1257A4E006522B8?openDocument&Highlight=0,

předpisu⁶³ ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem (písm. f) a dále podrobit se vyšetření ke zjištění, zda není ovlivněn jinou návykovou látkou než alkoholem (písm. g). Přestupku se pak na základě § 125c odst. 1 písm. d), dopustí řidič, který se odmítne podrobit takovému vyšetření.

Opodstatněnost výzvy ke splnění povinnosti podrobit se vyšetření může vyplývat z chování a vystupování osoby (posouzení nálady, koordinace pohybů, orientace, postoj, chůze, řeč, paměť atd.) a např. ze skutečnosti, že z kontrolované osoby je cítit alkohol.⁶⁴

4.5 NEDOSTATKY V ŘIDIČSKÉM OPRAVNĚNÍ

Zákon stanovuje řidičům pro řízení motorových vozidel určité předpoklady a podmínky k řízení motorového vozidla. Dle § 3 odst. 3 písm. a) zákona o silničním provozu může motorové vozidlo řídit pouze osoba, která je držitelem řidičského oprávnění pro příslušnou skupinu motorových vozidel uděleného Českou republikou, státem, který je členským státem Evropské unie nebo smluvní stranou Dohody o Evropském hospodářském prostoru. Tudíž dle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 se dopustí přestupku ten, kdo řídí motorové vozidlo bez takového příslušného řidičského oprávnění.

Dále se dle § 125c odst. 1 písm. e) bod 2 dopustí přestupku osoba, která řídí motorové vozidlo, zatímco „jí byl zadržen řidičský průkaz podle § 118b odst. 1 zákona“⁶⁵. Dle ustanovení § 118b odst. 1 je policista oprávněn zadržet řidičský průkaz z důvodů uvedených v § 118a odst. 1 písm. a) až h) zákona (tj. zejména je podezřelý, že bezprostředně předtím zavinil dopravní nehodu, při které došlo k usmrcení nebo

---

⁶³ zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁴ JEMELKA, Luboš, VETEŠNÍK, Pavel. *Ochrana před škodlivými vlivy tabáku, alkoholu a návykových látek*, 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2011, s. 65.

⁶⁵ § 125c odst. 1 písm. e) bod 2 zákona č. 361/2001 Sb. o silničním provozu

těžké újmě na zdraví, ujel z místa dopravní nehody, na které měl bezprostředně předtím účast a kterou byl povinen oznámit policii aj.).

Přestupku se také dopustí osoba, která řídí vozidlo, ač není k jeho řízení profesně způsobilá podle zvláštního právního předpisu.⁶⁶

4.6 PORUŠENÍ BEZPEČNOSTNÍCH OPATŘENÍ

Škálu porušení různorodých bezpečnostních zákonných povinností, které je povinen účastník silničního provozu dodržovat, postihuje v jedenácti bodech § 125c odst. 1 písm. f).

Zákon zde na prvním místě postihuje porušení zákazu, uvedeném v § 7 odst. 1 písm. c) zákona, podle kterého řidič nesmí při jízdě vozidlem „držet v ruce nebo jiným způsobem telefonní přístroj nebo jiné hovorové nebo záznamové zařízení“⁶⁷.

Dále je postihováno překročení nejvyšší povolené rychlosti, a to ve třech rovinách:

- v obci o méně než 20 km/h nebo mimo obec o méně než 30 km/h,
- v obci o 20 km/h a více nebo mimo obec o 30 km/h a více,
- v obci o 40 km/h a více nebo mimo obec o 50 km/h a více.

Přestupku se dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 5. dopustí též ten, kdo „nezastaví vozidlo na signál, který mu přikazuje zastavit vozidlo nebo na pokyn „Stůj“ daný při řízení nebo usměrňování provozu na pozemních komunikacích anebo při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích osobou k tomu oprávněnou“⁶⁸. Tuto povinnost řidiči ukládá zákon v ustanoveních § 4 písm. b) a c).

---

⁶⁶ zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁷ § 7 odst. 1 písm. c) zákona č. 361/2001 Sb. o silničním provozu

⁶⁸ § 125c odst. 1 písm. f) bod 5 zákona č. 361/2001 Sb. o silničním provozu

Podle § 5 odst. 2 písm. f) zákona řidič nesmí „ohrozit nebo omezit chodce, který přechází pozemní komunikaci po přechodu pro chodce nebo který zjevně hodlá přecházet pozemní komunikaci po přechodu pro chodce“⁶⁹, v případě potřeby je řidič povinen zastavit vozidlo před přechodem pro chodce (tyto povinnosti se nevztahují na řidiče tramvaje). Podle § 5 odst. 2 písm. g) zákona řidič nesmí „ohrozit chodce přecházejícího pozemní komunikaci, na kterou řidič odbočuje, a dále nesmí ohrozit chodce při odbočování na místo ležící mimo pozemní komunikaci, při vjíždění na pozemní komunikaci a při otáčení nebo couvání“⁷⁰. Porušením uvedených povinností se fyzická osoba v provozu na pozemních komunikacích při řízení vozidla dopustí přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 6 zákona.

Dále se řidič dopustí přestupku, „pokud předjíždí vozidlo v případech, kdy je to obecnou, místní nebo přechodnou úpravou provozu na pozemních komunikacích zakázáno, nedá přednost v jízdě v případech, ve kterých je povinna dát přednost v jízdě, a v rozporu s § 29 odst. 1 zákona vjíždí na železniční přejezd v případech, kdy je to zakázáno“⁷¹.

Konečně řidič spáchá přestupek i tehdy, pakliže v „provozu na dálnici nebo na silnici pro motorová vozidla se otáčí, jede v protisměru nebo couvá v místě, kde to není dovoleno podle § 36 odst. 1 písm. b) zákona, nebo neoprávněně stojí s vozidlem na parkovišti vyhrazeném pro vozidlo označené parkovacím průkazem pro osoby se zdravotním postižením nebo v rozporu s § 67 odst. 4 zákona neoprávněně použije parkovací průkaz pro osoby se zdravotním postižením při stání nebo při jízdě“⁷².

---

⁶⁹ § 5 odst. 2 písm. f) zákona č. 361/2001 Sb. o silničním provozu

⁷⁰ § 5 odst. 2 písm. g) zákona č. 361/2001 Sb. o silničním provozu

⁷¹ § 125c odst. 1 písm. f) bod 7,8,9 zákona č. 361/2001 Sb. o silničním provozu

⁷² § 125c odst. 1 písm. f) bod 10,11 zákona č. 361/2001 Sb. o silničním provozu

4.7 PORUŠENÍ OMEZENÍ JÍZDY

Dle § 125c odst. 1 písm. g) zákona se přestupku dopustí ten, kdo v rozporu s § 43 zákona „*poruší omezení jízdy některých vozidel*“. Uvedeným ustanovením § 43 je stanoveno omezení jízdy některých vozidel, spočívající v zákazu jízdy na určených pozemních komunikacích, v určité době a čase a určitému druhu vozidel. Například na dálnici a na silnici I. třídy je zakázána jízda nákladním a speciálním automobilům a zvláštním vozidlům o maximální přípustné hmotnosti převyšující 7 500 kg a nákladním a speciálním automobilům a zvláštním vozidlům o maximální přípustné hmotnosti převyšující 3 500 kg s připojeným přípojným vozidlem v neděli a ostatních dnech pracovního klidu podle zvláštního právního předpisu v době od 13.00 do 22.00 hodin, v sobotu v období od 1. července do 31. srpna v době od 7.00 do 13.00 hodin a v pátek v období od 1. července do 31. srpna v době od 17.00 do 21.00 hodin.

4.8 ZPŮSOBENÍ DOPRAVNÍ NEHODY

Zákon postihuje každé způsobení dopravní nehody, ovšem zvláštní skutkovou podstatou § 125c odst. 1 písm. h) je postižena osoba, která „*způsobí dopravní nehodu, při které je jinému ublíženo na zdraví*“⁷³.

Zákon nedefinuje pojem ublížení na zdraví, a proto pro vymezení tohoto pojmu musíme zřejmě analogicky vyjít z právní úpravy trestního práva. Ublížením na zdraví se podle § 122 trestního zákoníku rozumí „*takový stav záležející v poruše zdraví nebo jiném onemocnění, který porušením normálních tělesných nebo duševních funkcí znesnadňuje, nikoli jen po krátkou dobu, obvyklý způsob života poškozeného a který vyžaduje lékařského ošetření*“⁷⁴. Ustanovení § 122 pak dále v odst. 2 klasifikuje tzv. těžkou újmu na zdraví, kterou podává výčtem závažnějších zranění či jejich následků.

Nejvyšší správní soud k tomu uvedl, že pro závěr o existenci zranění jako následku přestupku nestačí jen subjektivní pocit poškozeného, ale změny zdravotního

---

⁷³ § 125c odst. 1 písm. h) zákona č. 361/2001 Sb. o silničním provozu

⁷⁴ § 122 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb. Zákon trestní zákoník

stavu musí být odpovídajícím způsobem objektivizované především lékařskými zprávami či posudky. Závěr o charakteru a závažnosti újmy na zdraví je sice závěrem právním, musí však mít podklad ve zjištěných rozhodujících skutkových okolnostech⁷⁵.

4.9 PORUŠENÍ POVINNOSTÍ ÚČASTNÍKŮ DOPRAVNÍ NEHODY

Zákon dopravní nehodu ve svém ustanovení § 47 definuje jako událost v provozu na pozemních komunikacích, například havárie nebo srážka, která se stala nebo byla započata na pozemní komunikaci a při níž dojde k usmrcení nebo zranění osoby nebo ke škodě na majetku v přímé souvislosti s provozem vozidla v pohybu.

Přestupku se pak v této souvislosti dle § 125c odst. 1 písm. i) dopustí fyzická osoba účastná na dopravní nehodě ve čtyřech různých případech tím že:

- 1) v rozporu s § 47 odst. 2 písm. a) zákona neprodleně „*nezastaví vozidlo*“,
- 2) v rozporu s § 47 odst. 3 písm. b) zákona „*neohlásí dopravní nehodu*“ policistovi,
- 3) v rozporu s § 47 odst. 3 písm. f) zákona „*neprokáže totožnost ostatním účastníkům nehody včetně sdělení údajů o vozidle, které mělo účast na dopravní nehodě*“,
- 4) v rozporu s § 47 odst. 4 písm. c) zákona „*nedovoleně opustí místo dopravní nehody nebo se neprodleně nevrátí na místo dopravní nehody po poskytnutí nebo přivolání pomoci nebo po ohlášení dopravní nehody*“⁷⁶.

4.10 POUŽITÍ ANTIRADARU

Na základě § 125c odst. 1 písm. j) zákona se přestupku dopustí osoba, která použije antiradar v rozporu s ustanovením § 3 odst. 6 zákona. Toto ustanovení definuje antiradary jako „*technické prostředky a zařízení, které znemožňují nebo ovlivňují funkci*

---

⁷⁵ Rozhodnutí správních soudů: 5 As 32/2008. *NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD: Rozhodovací činnost* [online]. ©2003-2010 [cit. 2017-01-03]. Dostupné z: http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2008/0032_5As__0800051A_prevedeno.pdf

⁷⁶ Zákon č. 361/2001 Sb. o silničním provozu

technických prostředků používaných při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích“⁷⁷ a zároveň jejich používání zapovídá.

Nejvyšší správní soud pak ve své rozhodovací praxi upřesnil, že pro účely řízení ve věcech provozu na pozemních komunikacích a logicky též v řízeních o přestupcích spáchaných porušením zákona o silničním provozu je tedy pro orgány veřejné správy určující změření rychlosti vozidla policií či obecní policií. Závěru o výlučnosti měření rychlosti policií ve věcech provozu na pozemních komunikacích svědčí i ochrana, která je ukotvena v zákoně o silničním provozu, konkrétně v § 3 odst. 6 zákazem používání antiradaru⁷⁸.

4.11 PORUŠENÍ JINÝCH POVINNOSTÍ

Určitým zbytkovým ustanovením je pak § 125c odst. 1 písm. k) zákona, podle něžž se přestupku dopustí fyzická osoba jiným jednáním, než které je uvedeno pod § 125c odst. 1 písmeny a) až j), a nesplní nebo poruší povinnost stanovenou v hlavě II tohoto zákona.

Hlava II zákona upravuje provoz na pozemních komunikacích a obsahuje § 3 až 79a. Vzhledem ke skutečnosti, že zákon o silničním provozu obsahuje velké množství povinností, vyjádřil zákonodárce nejzávažnější a pro ty ostatní, méně závažné, vytvořil zbytkovou skutkovou podstatu, která subsumuje všechna ostatní jednání.

Typickým příkladem aplikace skutkové podstaty přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona je porušení povinnosti účastníka provozu na pozemních komunikacích podle § 4 písm. c) zákona, kdy při účasti na provozu na pozemních komunikacích

---

⁷⁷ Zákon č. 361/2001 Sb. o silničním provozu

⁷⁸ Rozhodnutí správních soudů: 1 As 12/2008. *NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD: Rozhodovací činnost* [online]. ©2003-2010 [cit. 2017-01-03]. Dostupné z: http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2008/0012_1As__0800067A_prevedeno.pdf

je každý povinen řídit se světelnými, případně i doprovodnými akustickými signály, dopravními značkami, dopravními zařízeními a zařízeními pro provozní informace⁷⁹.

4.12 PŘESTUPEK PROVOZOVATELE VOZIDLA

Fyzická osoba se dopustí jako provozovatel vozidla na základě § 125c odst. 2 zákona přestupku tím, že v rozporu s § 10 odst. 1 písm. d) zákona „*přikáže nebo svěří samostatné řízení vozidla osobě, o níž nezná údaje potřebné k určení její totožnosti*“⁸⁰.

Provozovatel vozidla má totiž ze zákona určité povinnosti a neplněním těchto povinností se vystavuje nebezpečí postihu za přestupek. Zákon tak ukládá provozovateli vozidla povinnost znát údaje potřebné k určení totožnosti řidiče vozidla, nikoliv však povinnost tyto údaje sdělovat. Proto až do novely zákona o silničním provozu dne 19.01.2013, docházelo u přestupků fyzických osob jako provozovatelů vozidla, v případě, kdy byl zjištěn přestupek, ale nebyl znám řidič vozidla, k uvádění tzv. „osoby blízké“ jako řidiče vozidla a tím ke zbavení se odpovědnosti za přestupek. Ačkoliv je každý ze zákona o přestupcích povinen podat nezbytné vysvětlení, podání vysvětlení může být odepřeno, jestliže by takovým osobám nebo osobám jim blízkým hrozilo nebezpečí postihu za přestupek, popřípadě za trestný čin, nebo by porušily státní nebo služební tajemství anebo zákonem výslovně uloženou nebo uznanou povinnost mlčenlivosti⁸¹. Toto ustanovení zákona o přestupcích bylo v minulosti provozovateli vozidel hojně využíváno.

4.13 PŘESTUPKY UČITELŮ AUTOŠKOL

Ustanovení § 125c odst. 3 zákona zakládá odpovědnost za přestupek zvláštní skupině pachatelů – učitelům autoškol, přičemž rozeznává čtvero skutkových podstat.

---

⁷⁹ JEMELKA, L., VETEŠNÍK, P. *Ochrana před škodlivými vlivy tabáku, alkoholu a návykových látek*, 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2011, s. 165.

⁸⁰ Zákon č. 361/2001 Sb. o silničním provozu

⁸¹ § 60 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb. o přestupcích

V prvním případě se přestupku dopustí ten, kdo v kolizi s § 8a odst. 1 písm. a) zákona požije alkoholický nápoj nebo užije jinou návykovou látku během jízdy ve výcvikovém vozidle.

Na to je navázána skutková podstata, podle níž je zakázáno vykonávat činnost učitele autoškoly bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, kdy by mohl být ještě pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky nebo vykonávat činnost učitele autoškoly, jestliže je jeho schopnost k výkonu této činnosti snížena v důsledku jeho zdravotního stavu. Porušením těchto povinností se tak učitel autoškoly dopustí přestupku.

4.14 NEPODROBENÍ SE DOPRAVNĚ PSYCHOLOGICKÉMU VYŠETŘENÍ

Dle ustanovení § 125c odst. 4 písm. a) zákona se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že „*se nepodrobí dopravně psychologickému vyšetření*“⁸².

Odpovídající povinnost (tj. podrobit se dopravně psychologickému vyšetření) je stanovena v § 87a odst. 1 a 2 zákona.

Podle tohoto ustanovení je dopravně psychologickému vyšetření povinen se podrobovat držitel řidičského oprávnění pro skupinu C1+E, C nebo C+E, pokud řídí nákladní automobil o největší povolené hmotnosti převyšující 7 500 kg nebo speciální automobil o největší povolené hmotnosti převyšující 7 500 kg nebo jízdní soupravu, která je složena z nákladního automobilu a přípojného vozidla nebo ze speciálního automobilu a přípojného vozidla a jejíž největší povolená hmotnost převyšuje 7 500 kg a dále držitel řidičského oprávnění pro skupinu D1+E, D nebo D+E, pokud řídí motorové vozidlo zařazené do některé z těchto skupin vozidel.

---

⁸² Zákon č. 361/2001 Sb. o silničním provozu

4.15 NEODEVZDÁNÍ ŘIDIČSKÉHO PRŮKAZU

Jako poslední přestupek zná zákon v ustanovení § 125c odst. 4 písm. b) skutkovou podstatu, podle níž se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 94a odst. 2, § 113 odst. 1 nebo 2 nebo § 123c odst. 5 zákona neodevzdá řidičský průkaz, mezinárodní řidičský průkaz nebo potvrzení o oznámení ztráty, odcizení, poškození anebo zničení řidičského průkazu.

Stejně tak se dopustí přestupku osoba, která v rozporu s § 6b odst. 4 zákona neodevzdá osvědčení o registraci vozidla. Dle tohoto ustanovení je provozovatel vozidla toto osvědčení odevzdat do 5 dnů tehdy, nelze-li osvědčení o registraci vozidla zadržet, neboť při zjištění důvodu pro jeho zadržení je řidič vozidla nemá u sebe.

5 ŘÍZENÍ SOUVISEJÍCÍ

V této kapitole bude formou exkurzu poukázáno na některá řízení, která bezprostředně souvisejí s řízením přestupkovým, přičemž zvláštní pozornost se zaměří na bodové hodnocení porušení povinností stanovených přestupkovým zákonem.

5.1 BODOVÉ HODNOCENÍ PORUŠENÍ POVINNOSTÍ STANOVENÝCH ZÁKONEM

System bodového hodnocení porušení povinností stanovených zákonem (rozumí se zákon č. 361/2000 Sb.) byl do zákona zaveden jeho novelou č. 411/2005 Sb.⁸³ a přinesl četné aplikační problémy.⁸⁴

---

⁸³ zákon č. 411/2005 Sb., kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

⁸⁴ MATES, Pavel. Povaha bodového systému podle zákona o silničním provozu ve světle aktuální judikatury, *Bulletin advokacie*, 2016, č. 1, s. 25.

System bodového hodnocení obecně spočívá v tom, že řidičům motorových vozidel jsou za vybrané přestupky, jednání, které má znaky přestupku, a trestné činy proti bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích administrativně zaznamenávány body. Počet bodů, který se za konkrétní přestupek nebo trestný čin zaznamenává, stanovuje zákon o silničním provozu. Tyto body samy o sobě nejsou sankcí za přestupek nebo jednání, které má znaky přestupku, nebo za trestný čin, jsou pouze administrativním opatřením ohodnocujícím prostřednictvím stanoveného počtu bodů za konkrétní přestupek, nebo jednání, které má znaky přestupku, nebo trestný čin, vliv spáchaného přestupku nebo jednání nebo trestného činu na celkovou bezpečnost silničního provozu. Řidič, který dosáhl zákonem o silničním provozu stanovený limit počtu bodů, je sankcionován ne na základě rozhodnutí, ale přímo ze zákona o silničním provozu ztrátou řidičského oprávnění a řidičského průkazu a tím i zákazem řízení motorových vozidel. Řidič může řidičské oprávnění znovu získat pouze uplynutím jednorocní lhůty a tím, že se povinně podrobí přezkoušení z odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a nově i dopravně psychologického vyšetření. Účelem systému bodového hodnocení je administrativně sledovat opakované porušování povinností při provozu na pozemních komunikacích a pro případ, že opakování dosáhne stanovenou intenzitu vyjádřenou limitem bodů, sankcionovat řidiče ztrátou řidičského oprávnění a řidičského průkazu. System bodového hodnocení je postaven na nevyvratitelné právní domněnce, že řidič, který v provozu na pozemních komunikacích opakovaně porušil vybrané povinnosti, prokázal ztrátu své odborné způsobilosti řídit vozidlo, a musí se proto podrobit novému přezkoušení z odborné způsobilosti k řízení motorového vozidla. Až při dosažení zákonem o silničním provozu stanoveného limitu počtu bodů zákon o silničním provozu stanovuje pro řidiče samostatnou sankci, spočívající v zákazu řízení motorových vozidel.⁸⁵

Důsledky bodového systému tedy nelze chápat jako nepřípustné ukládání dvojího trestu, jedná se o specifické opatření, jehož účelem je motivovat řidiče k dodržování předpisů o provozu na pozemních komunikacích a eliminovat ty z nich,

---

⁸⁵ KOVALČÍKOVÁ, Daniela, ŠTANDERA, Jan. *Zákon o provozu na pozemních komunikacích. Komentář*, 2. vydání, Praha: C. H. Beck, 2011, s. 273.

kteří se opakovaně a dlouhodobě dopouštějí porušování těchto předpisů. Bodovým hodnocením dochází k průběžnému sledování kázně řidičů, přičemž důsledkem porušování předpisů o provozu na pozemních komunikacích, za které jsou jim ukládány sankce, může být právě pozbytí řidičského oprávnění v případě dosažení dvanácti bodů.⁸⁶

5.1.1 NEJČASTĚJI BODOVANÉ PŘESTUPKY

Ministerstvo dopravy každoročně předkládá seznam nejčastějších přestupků a trestných činů, kterých se řidiči dopouštějí a za které jsou jim evidovány body. Pokud se řidiči nedopustí deseti nejčastěji evidovaných jednání, které uvádí tabulka č. 1, nedopustí se 94,72 % případů evidence bodů. Více jak polovinu evidovaných bodovaných jednání tvoří překročení rychlosti v obci o méně než 20 km/h, nepřipoutání bezpečnostním pásem a telefonování za jízdy.

Tabulka 1: Přehled nejčastěji evidovaných jednání zařazených do bodového systému

	Jednání	Body	Podíl
1	při řízení vozidla překročí nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou zvláštním právním předpisem nebo dopravní značkou v obci o méně než 20 km.h-1	2	34,52%
2	porušení povinnosti být za jízdy připoután bezpečnostním pásem nebo užít ochrannou přilbu	3	21,03%
3	při řízení vozidla drží v ruce nebo jiným způsobem telefonní přístroj nebo jiné hovorové nebo záznamové zařízení	2	12,81%
4	při řízení vozidla překročí nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou zvláštním právním předpisem nebo dopravní značkou mimo obec o méně než 30 km.h.-1 (ale více než 10 km.h-1)	2	9,27%
5	při řízení vozidla překročí nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou zvláštním právním předpisem nebo dopravní značkou v obci o 20 km.h-1 a více	3	8,58%

⁸⁶ MATES, Pavel. Povaha bodového systému v silniční dopravě, *Jurisprudence*, 2010, č. 6, s. 42.

6	při řízení vozidla nedá přednost v jízdě v případech, ve kterých je povinen dát přednost v jízdě	4	2,71%
7	při řízení vozidla překročí nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou zvláštním právním předpisem nebo dopravní značkou mimo obec o 30 km.h.-1 a více	3	2,54%
8	při řízení vozidla nezastaví vozidlo na signál, který mu přikazuje zastavit vozidlo podle zvláštního právního předpisu nebo na pokyn Stůj daný při řízení provozu na pozemních komunikacích osobou k tomu oprávněnou	5	1,11%
9	ohrožení pod vlivem návykové látky - výkon zaměstnání nebo jiné činnosti, při kterých by mohl ohrozit život nebo zdraví lidí nebo způsobit značnou škodu na majetku, ve stavu vylučujícím způsobilost, který si pachatel přivodil vlivem návykové látky	7	1,09%
10	řídí vozidlo nebo jede na zvířeti bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo po užití jiné návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo po užití jiné návykové látky, po kterou je ještě pod jejich vlivem	7	1,07%
	ostatní		5,28%

Zdroj:⁸⁷

5.2 ZABRÁNĚNÍ V JÍZDĚ A ZADRŽENÍ ŘIDIČSKÉHO PRŮKAZU

Druhým řízením, které bezprostředně souvisí s řízením přestupkovým, je tzv. zabránění v jízdě a zadržení řidičského průkazu. Toto je legislativně upraveno v ustanoveních § 118a až 118c zákona o silničním provozu. Tento institut přinesla do zákona (stejně jako systém bodového hodnocení) taktéž novela zákona č. 411/2005 Sb. a tím poskytla orgánům veřejné moci nový prostředek k ochraně před

---

⁸⁷ Ministerstvo dopravy. *Informace o stavu bodového systému v České republice. Přestupky a trestné činy* [online]. ©2017 [cit. 2017-01-20]. Dostupné z: <http://www.mdcr.cz/getattachment/Statistiky/Silnicni-doprava/Statistiky-k-bodovemu-hodnoceni/Statistiky-prestupku-a-trestnych-cinu/Statistiky-prestupku-a-trestnych-cinu-za-rok-2016/BS2016B.pdf.aspx>

nebezpečím, které v provozu na pozemních komunikacích představují určité typy protiprávního chování držitelů řidičského oprávnění.

Policista může při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích přikázat řidiči motorového vozidla jízdu na nejbližší, z hlediska bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, vhodné místo k odstavení vozidla a **zabránit** mu v **jízdě** použitím technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla nebo odtazením vozidla, jestliže řidič je podezřelý, že bezprostředně předtím zavínil dopravní nehodu, ujel z místa dopravní nehody, na které měl bezprostředně předtím účast, je podezřelý, že požil alkoholický nápoj nebo užil jinou návykovou látku během jízdy, odmítl se podrobit vyšetření podle zvláštního právního předpisu ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem nebo jinou návykovou látkou, řídil motorové vozidlo, aniž by byl držitelem řidičského oprávnění pro příslušnou skupinu vozidel anebo řídil motorové vozidlo, přestože mu byl soudem uložen trest nebo správním orgánem uložena sankce zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel.

Fenomenální (jevovou) stránku **zadržení řidičského průkazu** lze spatřovat v pravomoci – poskytnuté vybraným orgánům veřejné moci zákonem o silničním provozu – tento průkaz si v zákonem stanovených případech (viz důvody k zabránění v jízdě) a způsobem, který zákon předepisuje, podržet v dispozici do pravomocného rozhodnutí o přestupku nebo trestném činu. Přičemž podstatou tohoto právního institutu je zamezit nebezpečí (tzn. dalšímu protiprávnímu jednání), které zjevně ohrožuje právem chráněné zájmy společnosti takovou měrou, že samotné užití jiných mírnějších prostředků ochrany se v daném případě jeví jako neúčinné.⁸⁸

---

⁸⁸ ZŮBĚK, Jan. Zadržení řidičského průkazu, *Právní rozhledy*, 2007, č. 18, s. 674.

ZÁVĚR

V této práci bylo pojednáno o nanejvýš aktuální a zajímavé problematice dopravních přestupků proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích.

Práce je koncipována postupem od obecného ke konkrétnímu. První kapitola práce pojednává o tématu bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, přičemž tento pojem pojímá nejdříve z teoretického hlediska (zejména vlastním podáním definici obou termínů, neboť tato není obsažena v právních předpisech) a dále pak poukazuje na jednotlivé zákony, které obsahují dotčenou právní regulaci.

Druhá kapitola této práce se věnuje některým základním právním pojmům, se kterými bylo pak v dalších částech práce operováno a jejich vymezení muselo být podáno proto, aby byly ozřejměny některé podstatné souvislosti.

Ve třetí kapitole se práce zaměřuje na řízení o přestupcích, přičemž bylo nutno poukázat pouze na některého jeho klíčové součásti, a to zejména z důvodu omezeného rozsahu této práce a dále také z toho důvodu, že některé instituty jsou společné všem správním řízením a nejen řízení přestupkovému.

Čtvrtá kapitola tvoří jádro práce; je v ní konečně pojednáno o hmotně právní úpravě, tj. o jednotlivých skutkových podstatách (dopravních) přestupků proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích. Tyto přestupky jsem po úvaze rozdělil do patnácti podkapitol, tj. tematicky sourodých skupin, které pak byly ozřejměny co do obsahu a dále bylo přistoupeno i k náležitěmu komentáři skutkových podstat a také bylo pracováno s judikaturou (nejvíce pak Nejvyššího správního soudu), což umožnilo nazřít tzv. aplikační praxi.

Pátá a závěrečná kapitola práce se už věnuje pouze formou exkurzu tzv. souvisejícím řízením, která jsem identifikoval v institutech bodového hodnocení porušení povinností stanovených zákonem, zabránění v jízdě a zadržení řidičského průkazu.

V této práci bylo komplexně pojednáno o dopravních přestupcích proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, a tudíž se domnívám, že se mi podařilo dotčené téma (v mezích možností) obsáhnout v souladu s původním předsevzetím.

Jelikož se však jedná o téma velice obsáhlé a košaté, musel jsem přirozeně vypustit některé souvislosti, jejichž analýza by již byla nad rámec rozsahu této práce. Jedná se zejména o otázku sankcí, které jsem uvedl pouze v příloze B. Pro přestupky tohoto druhu je stanovena jako sankce pokuta, u vybraných závažnějších přestupků se společně s pokutou ukládá i sankce zákazu činnosti. Výše pokuty je diferencovaná podle typové závažnosti jednotlivých přestupků a sankce zákazu činnosti má také různou škálu výměry (v relaci k závažnosti jednotlivých skutkových podstat přestupků). Jedná se tedy o poměrně zajímavé téma, které by stálo za další zpracování. Dalším takovým zajímavým tématem je pak otázka blokového řízení (výše pokut, podmínky, limity atd.).

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Seznam použitých českých zdrojů

BOHADLO, David a kol. *Správní trestání z hlediska praxe a judikatury*, 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2013, ISBN 978-80-7400-413-1.

BUŠTA, Pavel a kol. *Zákon o silničním provozu s komentářem*, 1. vydání, Praha: Lenka Buštová - Venice Music Production, 2012, ISBN 978-80-9042-703-7.

ČECHMÁNEK B., HORZINKOVÁ E., *Přestupky a správní trestání: Právní úprava k 1.5.2008* 4. dopl. vyd. Praha: Eurounion, 2008. ISBN: 978-80-7317-069-1

FELCAN, Miroslav. *Teoreticko – metodologické základy řízení činnosti služby dopravní policie*, 1. vydání, Praha: Policejní akademie České republiky, 2007, ISBN 978-80-7251-256-0.

FILIPOVÁ, Jana. Judikatura NSS: Přestupkové řízení, *Soudní rozhledy*, 2013, č. 9.

HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo*, 7. vydání, Praha: C. H. Beck, 2009, ISBN 978-80-7400-049-2.

JELÍNEK, Jiří. Pojem trestného činu a kategorizace trestných činů, *Bulletin advokacie*, 2009, č. 10.

JEMELKA, Luboš a kol. *Správní řád. Komentář*, 5. vydání, Praha: C. H. Beck, 2016, ISBN 978-80-7400-607-4.

JEMELKA, Luboš, VETEŠNÍK, Pavel. *Ochrana před škodlivými vlivy tabáku, alkoholu a návykových látek*, 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2011, ISBN 978-80-7400-399-8.

JEMELKA, Luboš, VETEŠNÍK, Pavel. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení. Komentář*, 2. vydání, Praha: C. H. Beck, 2013, ISBN 978-80-7400-501-5.

KOPECKÝ, Martin. Řízení před správním orgánem v prvním stupni – vybrané otázky, In: *Nový správní řád*. Praha: ASPI, 2005, ISBN 80-7357-104-8.

KOVALČÍKOVÁ, Daniela, ŠTANDERA, Jan. *Zákon o provozu na pozemních komunikacích. Komentář*, 2. vydání, Praha: C. H. Beck, 2011, ISBN 978-80-7400-418-6.

KUČEROVÁ H, *Dopravní přestupky v praxi: podle stavu k 1.7.2006* 2. vyd. Praha: Linde, 2006, ISBN 80-7201-613-X

LEITNER, Milan, VRANÁ, Jana. *Zákon o provozu na pozemních komunikacích a předpisy prováděcí a související s komentářem*, 4. vydání, Praha: Linde Praha a. s., 2012, ISBN 978-80-7201-867-3.

MADAR, Zdeněk. *Slovník českého práva. I. díl*, 1. vydání, Praha: Linde Praha a. s., 2002, ISBN 80-7201-150-2.

MALÝ, Stanislav. *Nový stavební zákon s komentářem*, 1. vydání, Praha: ASPI, 2007, ISBN 978-80-247-8740-4.

MATES, Pavel. Povaha bodového systému podle zákona o silničním provozu ve světle aktuální judikatury, *Bulletin advokacie*, 2016, č. 1.

MATES, Pavel. Povaha bodového systému v silniční dopravě, *Jurisprudence*, 2010, č. 6. ISSN: 1802-3843

MATES, Pavel, ŠEMÍK, Karel. Reforma správního trestání, *Právní rozhledy*, 2012, č. 23-24.

MATES, Pavel a kol. *Základy správního práva trestního*, 5. vydání, Praha: C. H. Beck, 2010, ISBN 978-80-7400-567-1.

ONDRUŠ R., *Průvodce úředníka novým správním řízením: Podle stavu k 1.1.2006*
Praha: Linde 2006. ISBN: 80-7201-591-5

POTĚŠIL, Lukáš a kol. *Správní řád. Komentář*, 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2015, ISBN 978-80-7400-598-5.

ŠÁMAL, Pavel a kol. *Trestní zákoník. Komentář*, 2. vydání, Praha: C. H. Beck, 2012, ISBN 978-80-7400-428-5.

VEDRAL J., *Správní řád – komentář*. 1. vyd. Praha: Polygon, 2006. ISBN: 80-7273-134-3

VETEŠNÍK, Pavel, JEMELKA, Luboš. *Zákon o obecní policii. Komentář*, 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2009, ISBN 978-80-7400-165-9.

ZŮBĚK, Jan. Zadržení řidičského průkazu, *Právní rozhledy*, 2007, č. 18.

Seznam použitých internetových zdrojů

NSBSP 2011 2020 *MDCR.CZ: BESIP* [online]. 2012 [cit. 2016-12-01]. Dostupné z: <http://www.ibesip.cz/cz/strategie/narodni-strategie-bezpecnosti-silnicniho-provozu/nsbsp-2011-2020>

Ministerstvo dopravy. *Informace o stavu bodového systému v České republice. Přestupky a trestné činy* [online]. ©2017 [cit. 2017-01-20]. Dostupné z: <http://www.mdcz.cz/getattachment/Statistiky/Silnicni-doprava/Statistiky-k-bodovemu-hodnoceni/Statistiky-prestupku-a-trestnych-cinu/Statistiky-prestupku-a-trestnych-cinu-za-rok-2016/BS2016B.pdf.aspx>

Věstník 7/2006. *MZCR.CZ* [online]. 2010 [cit. 2017-01-03]. Dostupné z: http://www.mzcr.cz/Legislativa/dokumenty/vestnik_3671_1775_11.html

Zákon č. 12/1997 Sb.: Zákon o bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích. *Zákony pro lidi.cz* [online]. Zlín: AION.CS, 2016 [cit. 2016-12-01]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1997-12>

Zákon č. 40/2009 Sb.: Zákon trestní zákoník. *Zákony pro lidi.cz* [online]. Zlín: AION.CS, 2016 [cit. 2016-12-01]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>

Zákon č. 56/2001 Sb.: Zákon o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění zákona č. 307/1999 Sb. *Zákony pro lidi.cz* [online]. Zlín: AION.CS, 2016 [cit. 2016-12-01]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-56>

Zákon č. 111/1994 Sb.: Zákon o silniční dopravě. *Zákony pro lidi.cz* [online]. Zlín: AION.CS, 2016 [cit. 2016-12-10]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1994-111>

Zákon č. 183/2006 Sb.: Zákon o územním plánování a stavebním řádu. *Zákony pro lidi.cz* [online]. Zlín: AION.CS, 2016 [cit. 2016-12-10]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-183>

Zákon č. 200/1990 Sb.: Zákon o přestupcích. *Zákony pro lidi.cz* [online]. Zlín: AION.CS, 2016 [cit. 2016-12-01]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200>

Zákon č. 361/2000 Sb.: Zákon o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu). *Zákony pro lidi.cz* [online]. Zlín: AION.CS, 2016 [cit. 2016-12-01]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361>

Zákon č. 553/1991 Sb.: Zákon České národní rady o obecní polici. *Zákony pro lidi.cz* [online]. Zlín: AION.CS, 2016 [cit. 2016-12-10]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-553>

Judikatura

NALUS: Vyhledávání rozhodnutí Ústavního soudu České republiky: Pl. ÚS 47/93. *ÚSTAVNÍ SOUD ČESKÉ REPUBLIKY*: [online]. ©2015 [cit. 2016-12-15]. Dostupné z: <http://nalus.usoud.cz/Search/ResultDetail.aspx?id=26459&pos=1&cnt=1&typ=result>

NALUS: Vyhledávání rozhodnutí Ústavního soudu České republiky: II. ÚS 788/02. *ÚSTAVNÍ SOUD ČESKÉ REPUBLIKY*: [online]. ©2015 [cit. 2017-01-03]. Dostupné z: <http://nalus.usoud.cz/Search/ResultDetail.aspx?id=16289&pos=1&cnt=3&typ=result>

Rozhodnutí správních soudů: 5 As 65/2009-39. *NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD: Rozhodovací činnost* [online]. ©2003-2010 [cit. 2017-01-03]. Dostupné z: http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2009/0065_5As__0900_543722fd_c94a_4672_b694_d42e568857aa_prevedeno.pdf

Rozhodnutí správních soudů: 5 As 104/2008-45. *NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD: Rozhodovací činnost* [online]. ©2003-2010 [cit. 2017-01-03]. Dostupné z: http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2008/0104_5As__0800_8d3bcda0_a3c1_4ab1_abd5_c4c6db42decd_prevedeno.pdf

Rozhodnutí správních soudů: Ads 87/2013-131. *NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD: Rozhodovací činnost* [online]. ©2003-2010 [cit. 2017-01-03]. Dostupné z: http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2013/0087_6Ads_13_20140509092714_prevedeno.pdf

Rozhodnutí správních soudů: 1 As 92/2009. *NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD: Rozhodovací činnost* [online]. ©2003-2010 [cit. 2017-01-03]. Dostupné z: http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2009/0092_1As__0900065A_prevedeno.pdf

Rozhodnutí správních soudů: 4 As 10/2010. *NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD: Rozhodovací činnost* [online]. ©2003-2010 [cit. 2017-01-02]. Dostupné z: http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2010/0010_4As__1000_7ef6ed0a_7be1_4e3a_a44d_268b59291027_prevedeno.pdf

Rozhodnutí správních soudů: 7 As 105/2010 - 96. *NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD: Rozhodovací činnost* [online]. ©2003-2010 [cit. 2017-01-02]. Dostupné z: http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2010/0105_7As__100_20110608101852_prevedeno.pdf

Rozhodnutí správních soudů: 5 As 32/2008. *NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD: Rozhodovací činnost* [online]. ©2003-2010 [cit. 2017-01-03]. Dostupné z: http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2008/0032_5As__0800051A_prevedeno.pdf

Rozhodnutí správních soudů: 1 As 12/2008. *NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD: Rozhodovací činnost* [online]. 2003-2010 [cit. 2017-01-03]. Dostupné z: http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2008/0012_1As__0800067A_prevedeno.pdf

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 12. 5. 2010, č. j. 8 Tdo 449/2010. Rozhodnutí a stanoviska Nejvyššího soudu. *Nejvyšší soud* [online]. [cit. 2017-01-02]. Dostupné z: http://www.nssoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/984AE3798D586DDDC1257A4E006522B8?openDocument&Highlight=0,

Ostatní prameny

Důvodová zpráva k návrhu zákona č. 40/2009 Sb., zvláštní část.

Důvodová zpráva k návrhu zákona č. 133/2011 Sb., obecná část.

VEDRAL, Josef. *K pojmu „správním řízení“ ve správním řádu*. Publikováno v Automatizovaném systému právních informací dne 26. května 2011, ASPI ID: LIT28922CZ.

SEZNAM TABULEK

Seznam tabulek

Tabulka 1: Přehled nejčastěji evidovaných jednání zařazených do bodového systému

49

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A - Správní delikty § 125c zákona č. 361/2000 Sb. – Přestupky	I
Příloha B - Sankce ukládané za přestupky dle ustanovení § 125c zákona č. 361/2000 Sb.	V

Příloha A - Správní delikty § 125c zákona č. 361/2000 Sb. – Přestupky

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích

a) řídí vozidlo,

1. na němž v rozporu s jiným právním předpisem není umístěna tabulka státní poznávací značky (dále jen "registrační značka") nebo je umístěna tabulka registrační značky, která nebyla vozidlu přidělena,

2. jehož tabulka registrační značky je zakryta, nečitelná nebo upravena anebo umístěna tak, že je znemožněna nebo podstatně ztížena její čitelnost,

3. které je technicky nezpůsobilé k provozu na pozemních komunikacích⁸⁹ tak závažným způsobem, že bezprostředně ohrožuje ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích, nebo

4. jehož osvědčení o registraci bylo zadrženo,

b) v rozporu s § 5 odst. 2 písm. b) řídí vozidlo nebo jede na zvířeti bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo po užití jiné návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, po kterou je ještě pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky,

c) řídí vozidlo nebo jede na zvířeti ve stavu vylučujícím způsobilost, který si přivodila požitím alkoholického nápoje nebo užitím jiné návykové látky,

d) se v rozporu s § 5 odst. 1 písm. f) a g) odmítne podrobit vyšetření, zda při řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti nebyla ovlivněna alkoholem nebo jinou návykovou látkou,

e) řídí motorové vozidlo a

1. v rozporu s § 3 odst. 3 písm. a) není držitelem příslušného řidičského oprávnění,

2. byl jí zadržen řidičský průkaz podle § 118b odst. 1,

3. v rozporu s § 3 odst. 4 není k jeho řízení profesně způsobilá podle zvláštního právního předpisu 4) nebo na základě rozhodnutí příslušného orgánu jiného členského státu nebo Švýcarské konfederace,

---

⁸⁹ § 37 zákona č. 56/2001 Sb.

4. není držitelem platného posudku o zdravotní způsobilosti,

5. pozbyla jako řidič, který je držitelem řidičského průkazu Evropské unie, řidičského průkazu vydaného cizím státem nebo mezinárodního řidičského průkazu vydaného cizím státem, právo k řízení motorového vozidla na území České republiky podle § 123c odst. 7, nebo

6. řidičské oprávnění jí bylo pozastaveno podle § 95 nebo exekučním příkazem podle exekučního řádu,

f) při řízení vozidla

1. v rozporu s § 7 odst. 1 písm. c) drží v ruce nebo jiným způsobem telefonní přístroj nebo jiné hovorové nebo záznamové zařízení,

2. překročí nejvyšší dovolenou rychlost v obci o 40 km.h-1 a více nebo mimo obec o 50 km.h-1 a více,

3. překročí nejvyšší dovolenou rychlost v obci o 20 km.h-1 a více nebo mimo obec o 30 km.h-1 a více,

4. překročí nejvyšší dovolenou rychlost v obci o méně než 20 km.h-1 nebo mimo obec o méně než 30 km.h-1,

5. v rozporu s § 4 písm. b) a c) nezastaví vozidlo na signál, který jí přikazuje zastavit vozidlo nebo na pokyn "Stůj" daný při řízení nebo usměrňování provozu na pozemních komunikacích anebo při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích osobou k tomu oprávněnou,

6. v rozporu s § 5 odst. 2 písm. f) neumožní chodci na přechodu pro chodce nerušené a bezpečné přejítí vozovky nebo nezastaví vozidlo před přechodem pro chodce v případech, kdy je povinna tak učinit, nebo ohrozí chodce přecházejícího pozemní komunikaci, na kterou odbočuje, nebo v rozporu s § 5 odst. 2 písm. g) ohrozí chodce při odbočování na místo ležící mimo pozemní komunikaci, při vjíždění na pozemní komunikaci nebo při otáčení a couvání,

7. předjíždí vozidlo v případech, kdy je to obecnou, místní nebo přechodnou úpravou provozu na pozemních komunikacích zakázáno,

8. nedá přednost v jízdě v případech, ve kterých je povinna dát přednost v jízdě,

9. v rozporu s § 29 odst. 1 vjíždí na železniční přejezd v případech, kdy je to zakázáno,

10. v provozu na dálnici nebo na silnici pro motorová vozidla se otáčí, jede v protisměru nebo couvá v místě, kde to není dovoleno podle § 36 odst. 1 písm. b), nebo

11. neoprávněně stojí s vozidlem na parkovišti vyhrazeném pro vozidlo označené parkovacím průkazem pro osoby se zdravotním postižením nebo v rozporu s § 67 odst. 4 neoprávněně použije parkovací průkaz pro osoby se zdravotním postižením při stání nebo při jízdě,

g) v rozporu s § 43 poruší omezení jízdy některých vozidel,

h) způsobí dopravní nehodu, při které je jinému ublíženo na zdraví,

i) při dopravní nehodě

1. v rozporu s § 47 odst. 2 písm. a) neprodleně nezastaví vozidlo,

2. v rozporu s § 47 odst. 3 písm. b) neohlásí dopravní nehodu policistovi,

3. v rozporu s § 47 odst. 3 písm. f) neprokáže totožnost ostatním účastníkům nehody včetně sdělení údajů o vozidle, které mělo účast na dopravní nehodě, nebo

4. v rozporu s § 47 odst. 4 písm. c) nedovoleně opustí místo dopravní nehody nebo se neprodleně nevrátí na místo dopravní nehody po poskytnutí nebo přivolání pomoci nebo po ohlášení dopravní nehody,

j) v rozporu s § 3 odst. 6 použije antiradar,

k) jiným jednáním, než které je uvedeno pod písmeny a) až j), nesplní nebo poruší povinnost stanovenou v hlavě II tohoto zákona.

(2) Fyzická osoba se dopustí jako provozovatel vozidla přestupku tím, že v rozporu s § 10 odst. 1 písm. d) přikáže nebo svěří samostatné řízení vozidla osobě, o níž nezná údaje potřebné k určení její totožnosti.

(3) Fyzická osoba se dopustí přestupku jako učitel autoškoly při výkonu dohledu nad řidičem motorového vozidla podle § 3 odst. 3 písm. b) nebo c) tím, že v provozu na pozemních komunikacích

a) v rozporu s § 8a odst. 1 písm. a) požije alkoholický nápoj nebo užije jinou návykovou látku během jízdy ve výcvikovém vozidle,

b) v rozporu s § 8a odst. 1 písm. b) vykonává činnost učitele autoškoly bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky nebo v takové době po požití

alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, kdy ještě je pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky,

c) v rozporu s § 8a odst. 1 písm. c) vykonává činnost učitele autoškoly, ačkoliv je jeho schopnost k výkonu této činnosti snížena v důsledku jeho zdravotního stavu,

d) se přes výzvu dle § 8a odst. 2 písm. a) a b) odmítne podrobit vyšetření, zda při výkonu činnosti učitele autoškoly nebyl ovlivněn alkoholem nebo jinou návykovou látkou.

(4) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

a) se v rozporu s § 87a odst. 1 nebo 2 nepodrobí dopravně psychologickému vyšetření,

b) v rozporu s § 94a odst. 2, § 113 odst. 1 nebo 2 nebo § 123c odst. 5 neodevzdá řidičský průkaz, mezinárodní řidičský průkaz nebo potvrzení o oznámení ztráty, odcizení, poškození anebo zničení řidičského průkazu nebo v rozporu s § 6b odst. 4 neodevzdá osvědčení o registraci vozidla.

Příloha B - Sankce ukládané za přestupky dle ustanovení § 125c zákona č. 361/2000 Sb.

(5) Za přestupek se uloží pokuta

- a) od 25 000 Kč do 50 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. c), d), e) bodů 1 a 5, a písm. h),
- b) od 10 000 Kč do 20 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a) bodu 4 a odstavce 3,
- c) od 2 500 Kč do 20 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. b),
- d) od 5 000 Kč do 10 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a) bodu 1 až 3, písm. e) bodů 2 až 4 a 6, písm. f) bodů 2, 7, 10 a 11, písm. j) a podle odstavce 2,
- e) od 4 000 do 7 500 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. f) bodu 5 spáchaný v období dvanácti po sobě jdoucích kalendářních měsíců dvakrát a vícekrát,
- f) od 2 500 do 5 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. f) bodů 3, 5, 6, 8 a 9, písm. g) a i) a podle odstavce 4,
- g) od 1 500 Kč do 2 500 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. f) bodů 1 a 4 a písm. k).

(6) Zákaz činnosti se uloží na dobu

- a) od jednoho roku do dvou let za přestupek podle odstavce 1 písm. c), d), e) bodů 1 a 5, a písm. h),
- b) od šesti měsíců do jednoho roku za přestupek podle odstavce 1 písm. a), písm. b), písm. e) bodů 2 až 4 a 6, písm. f) bodů 2, 7 a 10 a podle odstavce 3,
- c) od jednoho měsíce do šesti měsíců
  - 1. tomu, kdo spáchal přestupek podle odstavce 1 písm. f) bodů 3, 5, 6 a 8, písm. g) a i) v období dvanácti po sobě jdoucích kalendářních měsíců dvakrát a vícekrát,
  - 2. tomu, kdo spáchal přestupek podle odstavce 1 písm. f) bodu 5 úmyslně tím, že nezastavil vozidlo na pokyn "Stůj" daný při řízení nebo usměřování provozu na pozemních komunikacích anebo při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích osobou k tomu oprávněnou, nebo
  - 3. za přestupek podle odstavce 1 písm. f) bodu 9.

(7) V blokovém řízení se uloží pokuta do

a) 2 000 Kč za přešupek podle odstavee 1 písm. k),

b) 1 000 Kč za přešupek podle odstavee 1 písm. f) bodů 1 a 4,

c) 2 500 Kč za přešupek podle odstavee 1 písm. f) bodů 3, 5, 6, 8, 9 a písm. g).

(8) Přešupek, za který se podle tohoto zákona ukládá zákaz činnosti, nelze projednat v blokovém řízení.

(9) Od uložení sankce podle odstavců 5 až 8, s výjimkou odstavee 7 písm. a), nelze v rozhodnutí o přešupku upustit.

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Milan Král, DiS.

Obor: Bezpečnostní studia

Forma studia: Bakalářské kombinované studium

Název práce: Dopravní přestupky proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích

Rok: 2017

Počet stran textu bez příloh: 44

Celkový počet stran příloh: VI

Počet titulů českých použitých zdrojů: 26

Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 0

Počet internetových zdrojů: 22

Vedoucí práce: Mgr. Jana Neusarová Ph.D.